

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb**

Vliv památek UNESCO na cestovní ruch vybraného regionu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Ivana VĚŽNÍKOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jitka KRULOVÁ**

Znojmo, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Vliv památek UNESCO na cestovní ruch vybraného regionu“ zpracovala samostatně a použila jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Ve Znojmě dne

.....
Podpis

Poděkování

Děkuji Ing. Jitce Krulové za odborné vedení práce, cenné rady, věcné připomínky a podněty k dalším úvahám.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Ivana VĚŽNÍKOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb
Název	Vliv památek UNESCO na cestovní ruch vybraného regionu
Název (v angličtině)	UNESCO World Heritage Site and its influence on tourism of a selected region

Zásady pro vypracování:

Cílem práce je zhodnotit klady a zápory zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO ve vybraném regionu v České republice. Dílčím cílem je porovnání památek dle vybraných kritérií.

Postup práce:

1. Na základě dostupné literatury přehledně zpracovat literární rešerše zaměřené na cestovní ruch, kulturní a přírodní dědictví a marketing destinace
2. Pomocí induktivní metody vymezit přínosy a omezení plynoucí z existence památek
3. Na konkrétním příkladu aplikovat získané poznatky

Metody: deskripce odborné literatury, induktivní metody, analýza získaných dat

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. HESKOVÁ, Marie. *Základní problémy cestovního ruchu*. 1. Praha : Ediční oddělení VŠE Praha., 1999. 142 s. ISBN 80-7079-047-4.
2. HEŘMANOVÁ, Eva; CHROMÝ, Pavel a kol. *Kulturní realie a kultura v regionech Česka*. 1. Praha : ASPI, 2009. 348s. ISBN 978-80-7357-339-3.
3. KIRAĻOVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. Praha 4 : EKOPRESS,s.r.o., 2003.173s. ISBN 80-86119-56-4.
4. NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8.
5. PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. Praha : Grada Publishing a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2014

Ivana VĚŽNÍKOVÁ
student

Ing. Jitka KRULOVÁ
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
garant studijního oboru

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce v teoretické části seznamuje čtenáře především s cestovním ruchem, jeho přínosy a rozvojem. Zabývá se ale také vlivem památek na cestovní ruch, kulturním a přírodním dědictvím a památkami UNESCO v České republice. V neposlední řadě popisuje organizaci UNESCO a historii jejího vzniku. Praktická část se věnuje představení jednotlivých památek UNESCO v České republice, porovnáním památek dle vybraných kritérií, ale především přínosem památek UNESCO pro vybraný region. Těžištěm praktické části je dotazníkové šetření, kdy byl zjišťován zájem o památky UNESCO v České republice a povědomí o nich.

Na základě výsledků dotazníkového šetření budou prezentovány přínosy památek UNESCO pro vybraný region a navrhnutá případná opatření pro zlepšení situace.

Klíčová slova: cestovní ruch, organizace UNESCO, kulturní a přírodní dědictví, památky UNESCO

Abstract

The theoretical part of this bachelor thesis introduces the topic of tourism industry, its benefits and development. It's also concerned with the importance of historic sights for the tourism industry, with the cultural and natural heritage and UNESCO sites in the Czech Republic. Last but not least, it describes the organization UNESCO itself and the history of its establishment.

The practical part is devoted to a presentation of the individual UNESCO sites in the Czech Republic, and primarily to their contribution to the respective region. The focus will be set on a questionnaire survey in which I assessed the interest in and public awareness of UNESCO sites in the Czech Republic.

Based on the results of the questionnaire, I will present the contribution of the UNESCO sites to the respective region and suggest prospective measures to improve the situation.

Key words: tourism, the UNESCO organization, cultural and natural heritage, UNESCO sites

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíl práce a metodika	10
3	Teoretická část.....	11
3.1	Cestovní ruch	11
3.1.1	Přínosy cestovního ruchu	13
3.1.2	Vzájemný vztah cestovního ruchu a regionální problematiky	18
3.2	Destinace cestovního ruchu	20
3.2.1	Specifika marketingu destinace	21
3.3	Rozvoj cestovního ruchu	22
3.3.1	Faktory ovlivňující rozvoj cestovního ruchu	22
3.4	Památky a cestovní ruch.....	23
3.5	Organizace UNESCO.....	24
3.5.1	Historie vzniku UNESCO	25
3.5.2	Kulturní dědictví	26
3.5.3	Přírodní dědictví.....	27
3.5.4	Zápis památky na seznam UNESCO	27
3.6	Památky UNESCO v České republice	29
3.6.1	Nehmotné památky	30
3.6.2	Hmotné památky	30
4	Praktická část.....	32
4.1	Představení památek UNESCO na území ČR	32
4.1.1	Hmotné dědictví ČR.....	33
4.1.2	Nehmotné dědictví ČR	36
4.1.3	Přínosy a negativa zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO	38
4.2	Představení regionu Vysočina	39
4.2.1	Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2010	40

4.2.2	Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2011	40
4.2.3	Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2012	40
4.2.4	Porovnání návštěvnosti památek UNESCO na Vysočině s ostatními památkami UNESCO v ČR.....	41
4.3	Kvantitativní průzkum a jeho průběh.....	45
4.4	Analýza dotazníkového šetření	45
4.5	Doporučení danému regionu pro zvýšení kvality cestovního ruchu	60
5	Závěr	65
6	Seznam použité literatury	67
7	Seznam grafů, obrázků, tabulek	69
8	Přílohy.....	69

1 Úvod

Cestovní ruch – Pojem, o kterém v odborné literatuře najdeme miliony řádků a písmenek, nás obklopuje v životě stejně jako práce či starost o domácnost. Stal se běžnou součástí našich životů. Je jedno, zda cestujeme za prací, za studiem, zda jedeme navštívit příbuzné „o kus dál“ či vyloženě vyjedeme za odpočinkem nebo za poznáním, pořád se jedná o cestování a cestovní ruch a my jsme jeho účastníky, ať už aktivně, či pasivně.

Přínosy cestovního ruchu nejen pro dnešní dobu jsou nesporné. Nejde hovořit jen o přínosu v rozvoji člověka a v rozšiřování jeho obzorů, ale jde také o vytváření nových pracovních míst, zlepšení podmínek pro podnikání a tím pádem také o zvýšený příliv peněz do státního rozpočtu, zvyšování HDP a bohatství pro stát. Cestovní ruch má přínosy nejen pro člověka, ale také pro samotnou přírodu, s kterou má velice úzký vztah. Kam by směřovaly naše kroky, pokud by nebyla zachována obdivuhodná krajina a památky, kam rádi zavítáme? Proto vznikají chráněné krajinné oblasti, národní parky a přírodní rezervace. A možná proto vznikla mimo jiné také organizace UNESCO.

Organizace UNESCO věnuje největší pozornost výchově a vzdělávání, nicméně usiluje také o udržení mezinárodního míru pomocí spolupráce mezi státy v oblasti výchovy, vědy a kultury. Aktivitou UNESCO je také ochrana hmotného a nehmotného kulturního a přírodního dědictví, tedy památek. Punc UNESCO značí: „Ano, toto je cosi, co je na celém světě výjimečné a jedinečné, je to cosi, co je našim společným dědictvím, je to něco, co se zavazujeme chránit jeden pro druhého a v zájmu nás všech - národů světa.“ Tím však jistě není řečeno to, že pouze památky pod záštitou organizace UNESCO stojí za naši pozornost a péči. Kulturní a přírodní dědictví je odkazem z minulosti a tento odkaz by měl být předán i do budoucnosti, pro další generace.

Česká republika má celkem 12 hmotných památek UNESCO a čtyři nehmotné. V této bakalářské práci byly tedy všechny po zásluze zmíněny a představeny. Jako konkrétní cíl byl však zvolen vliv památek UNESCO na cestovní ruch daného regionu, a proto se zaměření týká regionu Vysočina a toho, jak zde památky UNESCO cestovní ruch

ovlivňují. Je prezentace a propagace památek UNESCO na Vysočině dostačující? Jak čeští turisté vnímají památky UNESCO a jaká je jejich návštěvnost? Jaká je podle nich nejzajímavější památka a jaké jsou klady a zápory zápisu památky na seznam UNESCO? Na tyto a další otázky nalezneme odpovědi v této bakalářské práci. Výsledkem bylo zhodnocení dotazníkového šetření a doporučení pro daný kraj, tzn. jak by se daly více využít dané památky zapsané na seznam UNESCO pro zvýšení cestovního ruchu, tím pádem pro větší příliv financí danému kraji, tamějším podnikatelům, obcím a jednotlivým památkám.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je zhodnotit klady a zápory zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO ve vybraném regionu v České republice. Dílčím cílem je porovnání památek dle vybraných kritérií. Případně navrhnout další řešení pro zvýšení přínosů památky pro daný region.

Prvním krokem této bakalářské práce bude zpracování rešerší teoretických poznatků. K tomuto účelu poslouží odborná literatura, která se týká cestovního ruchu, památek a organizace UNESCO, stejně tak jako internetové zdroje. Dalším krokem bude dotazníkové šetření. Konkrétně bude proveden průzkum mezi občany České republiky různého věku a vzdělání, kterým bude zjištěno povědomí o organizaci UNESCO, o jednotlivých památkách UNESCO v České republice, o jejich oblíbenosti a návštěvnosti. Potřebná data budou sbírána prostřednictvím elektronického dotazníku, který bude rozeslán pomocí e-mailů a sociální sítě Facebook. Sběr dat bude probíhat v měsících červenec a srpen 2013. V praktické části pak budou získaná data analyzována a zpracována.

3 Teoretická část

3.1 Cestovní ruch

„Člověk, který cestuje s touhou dozvědět se,
směřuje přes všechny dálky
hlavně k sobě samému.“
Jan Werich

Původní význam cestovního ruchu byl takový, že se jedná o jiný výraz pro cestování.¹

Cestovní ruch, tak jak je chápán dnes, je výsledkem dlouhého historického vývoje lidstva. Zájem o cestování jednotlivců i skupin lidí z místa jejich obvyklého prostředí do míst mimo jejich obvyklé prostředí za různým účelem je již od starověku doložen řadou informací.²

Cestovní ruch se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti a jedná se o složitou, vnitřně mnohočetnou a bohatě strukturovanou sociálně-ekonomickou kategorii, tzn. že se jedná o souhrn ekonomických a sociálních aktivit souvisejících s uspokojováním lidských potřeb.³

Neexistuje přesné vymezení a definování cestovního ruchu. V odborné literatuře nalezneme mnoho definic, které jsou však v základu velmi podobné.

V minulosti bylo učiněno mnoho pokusů o jednoznačnou definici. Pro příklad můžeme uvést definici Bormana /1931/, který definuje cestovní ruch jako cesty, které se podnikají za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povolání nebo i z jiných důvodů, při nichž dochází k dočasné změně trvalého bydliště. Jako cesty nepravidelné a dočasné bez úmyslu se usadit. Podobným způsobem interpretuje cestovní ruch také V. Dohnal /1969/, který chápe cestovní ruch jako cestu uspokojování potřeb lidí v oblasti rekreace, turistiky a kultury, pokud k němu dochází mimo běžné životní prostředí a ve volném čase.⁴

---

¹ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286, str. 9

² NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 11

³ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 11

⁴ INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-80-245-1569-4, str.9-10

Definovat cestovní ruch můžeme tedy různými způsoby, žádný z nich však není plně vyčerpávající. Vycházet můžeme z definice Světové organizace cestovní ruchu (UNWTO), která za cestovní ruch považuje činnost osoby, cestující na přechodnou dobu (u mezinárodního cestovního ruchu maximálně na jeden rok, u domácího šest měsíců) do místa mimo své trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě. Může se ale také jednat o služební, obchodní nebo jinak pracovně motivovanou cestu.⁵

Dále můžeme využít také definice podle AIEST = Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu, která říká, že se jedná o souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání.⁶ Pro tyto definice cestovního ruchu jsou tedy základními rysy:

- dočasnost změny místa stálého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj
- nevýdělečný charakter cesty a pobytu (jsou obvykle realizovány ve volném čase)
- vztahy mezi lidmi, jež cestovní ruch vyvolává.⁷

V souvislosti s definováním pojmu cestovní ruch byly vymezeny i další pojmy týkající se typů účastníků domácího i mezinárodního cestovního ruchu. Jedná se o následující:

Stálý obyvatel (rezident)

- v mezinárodním cestovním ruchu se jedná o osobu, která žije v zemi minimálně jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší než jeden rok,
- v domácím cestovním ruchu se jedná o osobu žijící v určitém místě alespoň šest po sobě jdoucích měsíců před příjezdem do jiného místa na dobu kratší šesti měsíců.

---

5 FORET, Miroslav; FORETOVÁ, Věra. *Marketing místního rozvoje a cestovního ruchu: distanční studijní opora*. 1. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická, 2008, 119 s. ISBN 978-80-903914-3-7, str. 9

6 RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286, str. 11

7 INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-80-245-1569-4, str. 11

Návštěvník

- v mezinárodním cestovním ruchu je to osoba, která cestuje do jiné země než v níž má trvalé bydliště na dobu nepřekračující jeden rok, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než výdělečná činnost,
- v domácím cestovním ruchu je to osoba, která má trvalé bydliště v dané zemi a která cestuje na jiné místo v zemi mimo své bydliště na dobu kratší než šest měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je též jiný než výdělečná činnost.⁸

Turista

- v mezinárodním cestovním ruchu je za turistu považován návštěvník, který v navštívené zemi stráví alespoň jednu noc v hromadném ubytovacím zařízení nebo v individuálním ubytování,
- v domácím cestovním ruchu se jedná o návštěvníka, který v navštíveném místě stráví alespoň jednu noc v hromadném ubytovacím zařízení nebo v individuálním ubytování.

Jednodenní návštěvník

- v mezinárodním cestovním ruchu se jedná o návštěvníka, který v navštívené zemi nestráví ani jednu noc,
- v domácím cestovním ruchu se jedná o návštěvníka, který v navštíveném místě nestráví ani jednu noc.⁹

3.1.1 Přínosy cestovního ruchu

Cestovní ruch je jedním z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslů světa. Zahrnuje zejména dopravu, turistická zařízení, poskytování stravování a ubytování, služby cestovních kancelářích, průvodcovské služby, turistická informační centra. Podle údajů mezinárodních organizací představuje cestovní ruch ve druhé polovině dvacátého století

---

⁸ INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch*. 2. přeprac. vyd.. Praha: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-80-245-1569-4, str. 13 - 14

⁹ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 20

jedno z nejdynamičtějších národohospodářských odvětví. Svou ekonomickou váhou se řadí na třetí místo za obchod s ropou a ropnými produkty a automobilový průmysl.¹⁰

K. Nejedl řekl, že: „*Přínosy cestovního ruchu můžeme charakterizovat jako výsledky pozitivních procesů, tj. postupných, na sebe navazujících a vnitřně spojených změn jevů avěcí, respektive přírůstků užitků, nových rozvojových možností, snižování negativních jevů, k čemuž dochází v území v důsledku působení cestovního ruchu.*“¹¹

Přínosy cestovního ruchu dělíme podle různých kritérií na dvě základní skupiny

- Ekonomické,
- neekonomické, ty poté dále na
  - sociální přínosy,
  - přínosy pro ekologii.

Cestovní ruch má z hlediska ekonomického vliv na:

- Zaměstnanost,
- vytváření podnikatelských a pracovních příležitostí,
- rozvoj územních celků,
- záchranu kulturních, uměleckých a historických památek,
- příjem do státního rozpočtu,
- platební bilanci,
- tvorbu hodnot.¹²

Účast na tvorbě hodnot

- tvorba hodnot se projevuje zvětšením HDP, celkových příjmů a bohatství státu

Ekonomický přímý přínos cestovního ruchu pro národní hospodářství se vyjadřuje většinou prostřednictvím:

- 1) ukazatele „podíl turismu na tvorbě hrubé přidané hodnotě“ – Přidanou hodnotou se rozumí „přidaná hodnota vytvořená jednotlivými charakteristickými součástmi

---

¹⁰ FORET, Miroslav; FORETOVÁ, Věra. *Marketing místního rozvoje a cestovního ruchu: distanční studijní opora*. 1. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická, 2008, 119 s. ISBN 978-80-903914-3-7, str. 29

¹¹ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 21

¹² NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 22 - 23

cestovního ruchu a ostatními odvětvími národního hospodářství k uspokojení spotřeby vnitřního cestovního ruchu,“

- 2) ukazatele „podíl turismu na tvorbě hrubého domácího produktu“ – HDP cestovního ruchu se rozumí „součet celkové přidané hodnoty vytvořené všemi odvětvími k uspokojení spotřeby vnitřního cestovního ruchu a hodnoty čistých daní“.

Příjem do státního rozpočtu

- Za přínosy jsou v tomto případě považovány příjmy z daní,
- jedná se o přímé daně (z příjmů právnických a fyzických osob, majetkové daně),
- jedná se o nepřímé daně (DPH a spotřební daň).

Vztah k platební bilanci

Je často uváděným ekonomickým přínosem cestovního ruchu. Platební bilanci sestavuje Česká národní banka z podkladů komerčních bank. Mezinárodní měnový fond stanovil pravidla pro vykazování výkonů turismu v platební bilanci.

- Příjmy: ubytování a stravování zahraničních hostů v ubytovacích zařízeních, nákupy zahraničních návštěvníků v tuzemsku, služby poskytované zahraničním návštěvníkům,
- výdaje: výdaje domácího obyvatelstva za služby a nákupy v zahraničí, nákupy a služby v tuzemsku v souvislosti s cestou do zahraničí,
- dopad cestovního ruchu na platební bilanci má saldo příjmů a výdajů označované jako neoficiální „bilance cestovního ruchu.“¹³

Vytváření podnikatelských a pracovních příležitostí

- Jedná se o služby a zboží přímé, tedy přímo poskytované účastníkům cestovního ruchu, např. hotelnictví, stravovací služby, kulturní a sportovní služby, prodej spotřebního zboží, bankovní služby, průvodcovské služby atd.,
- dále služby nepřímé – turismem vyvolané činnosti – dodavatelé potravin do hotelů a restaurací, dodavatelé interiérů, výroba místních potravinářských specialit (pardubický perník), outsourcingové služby.

---

¹³ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 23 - 32

Sociální přínosy

Sociální přínosy jsou úzce propojeny s přínosy ekonomickými. Jako příklad můžeme uvést nové podnikatelské příležitosti a nová pracovní místa, ty pak mají také pozitivní dopad na sociální složení a profil populace navštěvovaných míst. Nové pracovní možnosti vyžadují většinou doplnění pracovních znalostí, dovedností, studium cizích jazyků atd. Cestovní ruch má také pozitivní přínosy pro účastníky výjezdového turismu, kteří se co nejlépe připravují na cestu studiem historie, kultury apod. navštívených oblastí.

Přínosy pro ekologii

*„Zemi jsme nezdědili po našich předcích,
nýbrž jsme si ji vypůjčili od našich dětí.“
Antoine de Saint Exupéry*

Základním rysem cestovního ruchu a životního prostředí je vzájemnost, při níž obě strany vztahu na sebe působí trvale a souběžně, pozitivně i negativně. Velkým zájmem turismu je uchovat dobré životní prostředí, protože ho ke své existenci bytostně potřebuje, jedině tak má zajištěno své fungování a svůj další rozvoj. Jaké konkrétní přínosy pro environmentální prostředí lze tedy uvést?

- Cestovní ruch vytváří chráněné přírodní celky. Jedná se o národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace,
- podporuje vytváření turistických tras, tím poskytuje bezpečnost a komfort pro turisty a zároveň chrání přírodní území,
- zaměstnání mnoha lidí, kteří mohou specializovaně pečovat o ekologické prostředí a zamezit devastování přírody (průvodci, pečovatelé o zvěř apod.).¹⁴

Cestovní ruch má nejenom klady, ale samozřejmě i negativní dopady na navštěvovanou oblast. Mezi příklady můžeme uvést:

- Ohrožení přírodního bohatství,
- ztráta jedinečnosti specifické lokální kultury, památky,
- negativní vnímání návštěvníků místními obyvateli,
- ztráta soukromí místních obyvatel.

---

¹⁴ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 32 - 38

Proto by veškeré aktivity spojené s cestovním ruchem měly být realizovány tak, aby se minimalizovala případná negativa, tzn. je důležitá snaha o dlouhodobou udržitelnost těchto aktivit.¹⁵

Jak už jsem výše sdělila, je statistika cestovního ruchu sledována prostřednictvím Českého statistického úřadu a České národní banky v určitých ukazatelích, jejichž náplň je stanovena mezinárodně uznávanými standardy pro statistiku cestovního ruchu. Ukazatele jsou však pouze dílčí, které postihují jen některé stránky ekonomiky ovlivněné cestovním ruchem. V současnosti nároky na komplexní informace o přínosech cestovního ruchu rostou.¹⁶ Proto 1. března 2000 schválila Komise pro statistiku OSN **Satelitní účet cestovního ruchu**. Satelitní účet cestovního ruchu má umožnit přesnější vyjádření ekonomických přínosů cestovního ruchu, stejně jako mezinárodní srovnání jednotlivých zemí a států, ale také postižení vnitrostátních, národních vývojových trendů.¹⁷

Metodikou satelitního účtu je tedy možno identifikovat a prokázat podíl cestovního ruchu na výkonu jednotlivých odvětví a celkové přínosy cestovního ruchu pro národní ekonomiku.¹⁸ Účelem, cílem a smyslem satelitního účtu cestovního ruchu tedy je:

- Prezentovat údaje o cestovním ruchu, které se striktně opírají o zásady systému národních účtů (SNA) a jsou kompatibilní s doporučeními OSN týkajícími se turistické statistiky tak, aby umožnily vzájemné porovnání s jinými odvětvími na komparativní bázi a poskytovaly tak cestovnímu ruchu, resp. jeho ekonomickým a dalším dopadům důvěryhodnost a legitimitu,
- poskytovat soustavu mezinárodně porovnatelných ukazatelů a účtů, vycházejících a fungujících v rámci národních účetních principů,
- analyzovat cestovní ruch komplexně z ekonomického hlediska,

---

¹⁵ Czechtourism: *Podíl cestovního ruchu na vytváření ekonomického prostředí*. In: [online]. [cit. 2013-10-27]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/didakticke-podklady/6-zakladni-data-a-fakta-o-cestovnim-ruchu-v-cr>

¹⁶ DROBNÁ, Daniela; MORÁVKOVÁ, Eva. *Cestovní ruch*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010, 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6, str. 48

¹⁷ FORET, Miroslav; FORETOVÁ, Věra. *Marketing místního rozvoje a cestovního ruchu: distanční studijní opora*. 1. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická, 2008, 119 s. ISBN 978-80-903914-3-7, str. 30

¹⁸ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286, str. 12

- umožnit vládním a dalším orgánům bližší pohled na cestovní ruch a jeho sociálně ekonomické funkce a na ekonomické a další přínosy cestovního ruchu (v běžných cenách a také v objemovém vyjádření),
- vykalkulovat pro daný soubor komodit a odvětví přidanou hodnotu cestovního ruchu v rámci určitého koherentního systému,
- poskytovat informace o profilu zaměstnanosti v odvětvích cestovního ruchu,
- indikovat produktivní funkce odvětví cestovního ruchu a jejich vzájemnou provázanost se zbytkem ekonomiky,
- sestavit vhodný referenční rámec, z něhož je možno odvodit modely ekonomických přínosů a jiné analytické ekonomické modely cestovního ruchu,
- poskytovat údaje o velikosti kapitálových investic do cestovního ruchu a podklady pro analýzu jejich vazby na nabídku v cestovním ruchu,
- poskytovat informace o základním jmění a kapitálové základně.¹⁹

3.1.2 Vzájemný vztah cestovního ruchu a regionální problematiky

Z pohledu řízení cestovního ruchu jsou podstatné dva typy regionů, a to administrativní region a region cestovního ruchu a jejich vzájemný vztah.

Regionem cestovního ruchu je chápáno území, které je využitelné pro cestovní ruch tzn., že region cestovního ruchu je přirozený územní celek s následujícími charakteristikami:

- Stejnorodé geografické území ohraničené přirozeným způsobem (hory, vodní toky, reliéf krajiny),
- kulturně-historické dědictví, tj. historické památky, kulturní a umělecké artefakty,
- historický a kulturní vývoj, životní styl, zvyky populace, které vytvořily určitá specifika ve srovnání s okolím.

Region cestovního ruchu musí mít minimální velikost a vybavenost, aby ho mohl trh akceptovat.

---

¹⁹ C.O.T. business. *OSN schválila satelitní účet cestovního ruchu* [online]. 2000, č. 6 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z: http://www.cot.cz/data/cesky/00_06/6_trend_1.htm

Administrativní regiony vznikají administrativním, správním aktem. Jsou částí velkých územních celků členěných na celky menší, jejichž území jsou stanoveny politickým a právním rozhodnutím oficiálních orgánů státní správy.

Pro smysluplný a efektivní rozvoj cestovního ruchu v území je nezbytná spolupráce obou typů regionu

Jak už bylo několikrát sděleno, cestovní ruch uspokojuje určité potřeby populace tím, že jí nabízí hmotné a nehmotné statky, které jsou vázané na konkrétní místo či území. Cestovní ruch se tedy realizuje vždy a pouze v nějakém konkrétním území. Tím je dáno, že spotřebitelé cestovního ruchu musí do konkrétního místa přijet. Očekávají však, že nabízené služby splňovala jejich očekávání. Cestovní ruch tedy nemůže existovat bez různých územních celků, tzn. vzájemný vztah regionu a cestovního ruchu.

Zatímco se v regionu nacházejí různé atraktivity cestovního ruchu, postrádá většinou jiné ekonomické aktivity, což vyvolává ekonomické a sociální problémy. Cestovní ruch se tak stává, často jediným, zdrojem pro rozvoj regionu. V této souvislosti hovoříme o tzv. **vyrovnávací funkci turismu**. Znamená, že potencionální turisté získají finanční prostředky ve svém trvalém bydlišti a stávají se ekonomickou poptávkou, která nenalezla uspokojení v místě svého trvalého bydliště, a proto nalézají možnosti v místě mimo své obvyklé prostředí, tedy v jiném regionu, který disponuje atraktivitami. Podle K. Nejedla tedy *„Podstata vyrovnávací funkce cestovního ruchu spočívá v transferu ekonomické poptávky z místa její produkce do místa s disponibilními předpoklady cestovního ruchu, kde se tato poptávka realizuje a tam se v podstatné části reinvestuje do místní ekonomiky.“*²⁰

Závěrem je tedy nutno říci, že mezi turismem a územními celky je existenční vztah, který je spojuje natrvalo.²¹

Co se týká cestovního ruchu, souhlasila bych s teorií V. Dohnala, neboť když se řekne cestovní ruch, převážná většina z nás si vybaví odpočinek, cestování, kulturu a to takovým způsobem, že uspokojíme naše potřeby. Každý z nás byl minimálně jednou návštěvníkem či turistou nějaké destinace, každý z nás má s cestovním ruchem a cestováním zkušenosti, které mu mohou pomoci v osobním i profesním životě.

---

²⁰ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 40

²¹ NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204s. ISBN 978-80-7357-673-8, str. 38 - 45

3.2 Destinace cestovního ruchu

Destinace mohou být definovány jako regionální, celosvětově konkurenceschopné, strategicky řízené jednotky nabídky na mezinárodním trhu. Destinace představuje sociálně-kulturní jednotku hmotnou (lokalita, fyzické charakteristiky), ale také nehmotnou (historie, tradice).²² Na destinaci cestovního ruchu můžeme nahlížet dvěma způsoby.

Z marketingového hlediska je destinace chápána jako produkt cestovního ruchu, z hlediska geografického se dá říci, že destinace je území, které má svá specifika.²³

WTO definuje destinaci cestovního ruchu jako: „*místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh.*“²⁴

Stejně jako existuje celá řada definic, existují i různé destinace cestovního ruchu, které jsou sice odlišné, ale mají některé společné rysy:

- Destinace se vyznačují určitými společensko-kulturními prvky,
- destinace jsou neoddělitelné, tzn. cestovní ruch vzniká tam, kde je spotřebováván,
- destinace jsou využívány nejen turisty, ale i místním obyvatelstvem.²⁵

V odborné literatuře se často setkáváme s tzv. „šesti A“, což jsou charakteristické komponenty každé destinace:

- **Attractions** (atraktivita) – primární nabídka, která vyvolává návštěvnost,
- **accessibility a ancillary services** (dostupnost a doplňkové služby) – infrastruktura, bankovní služby, zdravotnické,
- **amenities** (vybavenost) – sekundární nabídka, která umožňuje pobyt v destinaci a využití jejích atraktivit,
- **available packages** (dostupné balíčky) – připravené produkty,
- **activities** (aktivity).²⁶

---

²² PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5, str. 25

²³ VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006, 163 s. ISBN 80-210-4205-2, str. 77

²⁴ KIRÁL'OVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha 4 : EKOPRESS, s.r.o., 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4, str. 15

²⁵ PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2., upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007, 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5, str. 35

²⁶ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286, str. 153

Destinace cestovního ruchu si samozřejmě navzájem konkurují, mají však jeden společný cíl, kterým je prodej služeb v destinaci.

3.2.1 Specifika marketingu destinace

Nejdříve bych připomněla všeobecnou definici marketingu podle P. Kotlera, který říká, že se jedná o: *“společenský a řídicí proces, kterým jednotlivci a skupiny získávají to, co potřebují a požadují, prostřednictvím tvorby, nabídky a směny hodnotových výrobků s ostatními.”*²⁷ Podstata marketingu destinace je tedy v orientaci všech zainteresovaných subjektů na uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace za účelem dosažení zisku.²⁸

Specifika marketingu destinace vyplývají ze specifík trhu turismu, jeho struktury, různorodosti a také z charakteru služeb cestovního ruchu:

- Heterogenní celek se skládá z velkého množství menších subjektů a sektorů, které jsou na sebe přímo, nepřímo nebo zprostředkovaně napojeny,
- služby cestovního ruchu jsou vyznačovány svoji nehmatatelností a neoddělitelností místa, času čerpání a poskytování služby, jsou subjektivně vnímány,
- turismus je určován nabídkou, což v některých případech znamená menší orientaci na spotřebitele,
- produkt destinace cestovního ruchu je poskládán z dílčích produktů různých poskytovatelů služeb, což vede k nízké míře kontroly kvality produktu destinace,
- produkt destinace není jednoduché objektivně ocenit proto, že zahrnuje fázi předcestovní, fázi samotné cesty a fázi pociestovní.²⁹

Významným specifikem jsou i cíle destinačního marketingu. Ty se totiž nesoustřeďují jen na přilákání co nejvíce turistů do destinace, ale také na dlouhodobě udržitelný rozvoj cestovního ruchu. S ním se totiž spojuje tzv. efekt turistické pasti destinace. Tímto

---

²⁷ KOTLER, Philip. *Marketing management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 788 s. ISBN 978-80-247-1359-5, str. 44

²⁸ KIRÁL'OVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha 4 : EKOPRESS,s.r.o., 2003.173s. ISBN 80-86119-56-4, str. 28

²⁹ PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5, str. 80

rozumíme schopnost cestovního ruchu znehodnotit svůj kapitál aktivitami vyplývajícími z cestovního ruchu.³⁰

Pokud bychom tedy shrnuli to, co jsme se dozvěděli v odborné literatuře, řekli bychom, že destinace je cíl cesty, tedy místo navštívené účastníkem cestovního ruchu, typické významnou nabídkou atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu. Jakákoliv konkurenceschopná destinace by měla uspokojovat každého účastníka cestovního ruchu propojeností všech výše zmíněných komponent.

3.3 Rozvoj cestovního ruchu

Základními podmínkami vzniku, ale i rozvoje cestovního ruchu jsou svoboda pohybu a zachování bezpečnosti v dané destinaci, vytvoření dostatečného fondu volného času a zajištění přiměřeného disponibilního důchodu obyvatelstva. Rozvoj cestovního ruchu je podporován růstem počtu obyvatelstva naší planety, zlepšováním jejich zdravotního stavu a zvyšováním vzdělanosti, která postupně překonává jazykové bariéry a podněcuje touhu poznávat nová místa a kultury. Cestování v dnešní době už nepatří do luxusních potřeb člověka, nýbrž do běžných, a stává se nedílnou součástí života. Stává se volnočasovou aktivitou, rekreací a poznáváním.³¹ Pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci je důležitá kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky.³²

3.3.1 Faktory ovlivňující rozvoj cestovního ruchu

Existuje celá řada podmínek, tj. činitelů působících na rozvoj cestovního ruchu. Podmínky lze rozdělit do následujících kategorií:

- **Selektivní (stimulační faktory)** jedná se o způsobilost společnosti dané oblasti či země podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu. Tyto faktory dále členíme na:
  - objektivní - ekonomické předpoklady, ekologické, demografické skutečnosti, administrativní podmínky,

---

³⁰ VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin. *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006, 163 s. ISBN 80-210-4205-2, str. 88

³¹ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286, str. 17

³² KIRÁL'OVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha 4: EKOPRESS, s.r.o., 2003. 173s. ISBN 80-86119-56-4, str. 16

- subjektivní - psychologické faktory, rodinné poměry.
- **Lokalizační podmínky** umožňují umístění aktivit cestovního ruchu do určité lokality. Dále je dělíme na:
  - podmínky přírodního charakteru - klimatické poměry, přírodní podmínky a atraktivita, flóra a fauna,
  - podmínky společenského charakteru - kulturně historické památky různého typu, kulturní zařízení a akce a sportovní a zábavní zařízení a akce.

Mezi významné představitele lokalizačních faktorů patří památky (přírodní i kulturní) zařazené do světového dědictví a zapsané do seznamu UNESCO.

- **Realizační podmínky** umožňují uskutečnit nároky účastníků cestovního ruchu prostřednictvím dopravy a využívat materiálně-technickou základnu.³³

Všechny uvedené faktory ovlivňující účast člověka na cestovním ruchu nepůsobí izolovaně, ale ve vzájemné propojenosti.

Že podmínky v dané zemi velmi ovlivňují cestovní ruch dokazují také minulá období v České republice. Po druhé světové válce ještě možnosti České republiky nebyly pro cestování nijak výrazné. Cestovnímu ruchu nepřály politické poměry, ani ekonomické podmínky obyvatelstva. Výrazně se situace zlepšila až po roce 1989, kdy se otevřely hranice naší země.

3.4 Památky a cestovní ruch

Zmínku o cestovním ruchu za památkami najdeme například už v bibli, která popisuje poutě Židů do Jeruzaléma. To, že památky mění v toku času svůj účel a roli ve společnosti, je ale zřejmé. Pro zachování a další využívání památek se tedy nabízí zpřístupnění veřejnosti, a tedy využití v rámci průmyslu cestovního ruchu. Rozvoj služeb cestovního ruchu nyní vychází z přesvědčení, že lidé nebudou spokojeni, dokud jim nedopřejeme vše, za co jsou ochotni zaplatit. Pokud tedy nemáme dostatek kvalitních kulturních památek, nezbyvá, než si postavit nové, nebo alespoň ty staré upravit tak, aby odpovídaly očekáváním turistů.

---

³³ HESKOVÁ, Marie. *Základní problémy cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Ediční oddělení VŠE Praha., 1999. 142 s. ISBN 80-7079-047-4, str. 21 - 27

Památková péče definuje svůj hlavní cíl jako péči o zachování kulturního dědictví pro budoucnost. Prvořadým úkolem je tedy ochrana památek a až na druhém místě následuje jejich prezentace veřejnosti.

Památky jsou primárně vyhledávaným cílem u kulturně-poznávacího a náboženského cestovního ruchu, jako vhodný doplněk pak mohou sloužit u rekreačního cestovního ruchu, zdravotně orientovaného cestovního ruchu nebo nákupního cestovního ruchu.³⁴

Umělecké a kulturní památky nejrozličnějších epoch nám nabízejí nekonečné množství zážitků, poznatků a poučení, jejich prostřednictvím můžeme z části prožít životy lidí před padesáti či tisíci lety. Cestovní ruch má právě tu možnost nás seznámit s kulturními a uměleckými památkami.³⁵

Tak jako se můžeme dočíst všude v odborné literatuře a také v této bakalářské práci, jsou památky pevně spjaty s cestovním ruchem, jsou v podstatě jeho základem. I v dnešní uspěchané době si člověk většinou najde volný čas na sebevzdělávání a poznávání. A jaký je nejlepší způsob? Dle mého názoru cestování. Vývoj společnosti určitě také nahrává skutečnosti, že lidé chtějí poznat, vědět, vidět...Je relaxační strávit víkend či týden poznáváním barů na slunečné pláži, ale je nejspíš naplňující a smysluplnější tento čas věnovat kultuře, památkám a cestovnímu ruchu. Zažít na chvíli tu kouzelnou atmosféru tajemna, minulosti a něčeho nového.

Psaním této bakalářské práce aspoň teoreticky představím jedny z nejvýznamnějších památek v České republice a jistě mohou někoho natolik zaujmout, že se rozhodne pro jejich návštěvu.

3.5 Organizace UNESCO

Bohužel ne všichni cestovatelé a návštěvníci památek UNESCO mají povědomí o této organizaci, proto považuji ze svého pohledu za více než nutné říci k ní pár slov. Myslím, že organizace UNESCO, tak i památky UNESCO v České republice, zaslouží trochu teorie, která zvýší povědomí a tím i dost možná zájem o tuto problematiku z řad veřejnosti.

---

³⁴ NOVÁČIK, Kamil; SVOBODA, Petr; BLAHOVÁ, Stanislava. *Památky ve 21. století: jejich význam, využití, obnova a ochrana*. Brno: Občanské sdružení Pomněnka a Historicko-Astronomická Společnost v nakl. Mravenec, 2010, 181 s. ISBN 978-80-86994-99-4, str. 43 - 50

³⁵ BERANOVÁ, Věra. *Cestovní ruch a kulturní dědictví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2011, 124 s. ISBN 978-80-254-9537-7, str. 7

Obr. 1 Logo org. UNESCO

Zdroj: <http://www.unescoczech.cz/>

Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu byla založena 16. listopadu 1945 v Londýně. Ratifikace Ústavy se zúčastnilo dvacet zemí, mezi nimi i Československo.³⁶ Hlavním úkolem UNESCO je usilovat o udržení mezinárodního míru, a to rozvíjením spolupráce mezi státy v oblasti výchovy, vědy a kultury a prosazováním úcty k lidským právům a právnímu řádu. UNESCO věnuje největší pozornost výchově a vzdělávání. Zabývá se přírodními a společenskými vědami. Jeho aktivitou je také ochrana hmotného i nehmotného kulturního a přírodního dědictví.³⁷

Emblém organizace tvoří na koso postavený neuzavřený čtverec propojený s jej opisujícím neuzavřeným kruhem. Čtverec je tvar, který se v přírodě nevyskytuje a je vytvořený člověkem, proto symbolizuje kulturu. Kruh pak představuje přírodu a oba jsou propojeny, protože kultura neexistuje mimo přírodu. Znak jako celek je kulatý jako svět, ale symbolizuje také ochranu. Označení památky tímto emblémem Světového dědictví je aktem, kterým celé světové společenství prohlašuje: „Ano, toto je cosi, co je na celém světě výjimečné a jedinečné, je to cosi, co je našim společným dědictvím, je to něco, co se zavazujeme chránit jeden pro druhého a v zájmu nás všech - národů světa.“³⁸

3.5.1 Historie vzniku UNESCO

Jak už bylo výše řečeno, vznikla organizace na základě Úmluvy³⁹ dojednané v Londýně. Podnětem ke vzniku UNESCO byly zkušenosti z 2. Světové války. Zažité hrůzy přiměly světové společenství k rychlému přijímání kroků, které by zajistily, aby se podobné

³⁶ UNESCO [online]. [cit. 2013-11-10]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/unesco/about-us/who-we-are/history/>

³⁷ NASKU, Petr. *Ochrana kulturních památek*. Brno, 2005. Dostupné z: <http://theses.cz/vyhledavani/?search=nasku+petr>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta. Vedoucí práce JUDr. Jana Jurníková, Ph.D.

³⁸ České dědictví UNESCO. *Dvanáct českých divů světa* [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

³⁹ Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. In: Zákon č. 159/1991 Sb. 1991. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=8>

katastrofy už neopakovaly. Preambule Ústavy UNESCO uvádí: "...poněvadž války se rodí v mysli lidí, je třeba v mysli lidí vybudovat obranu míru."⁴⁰

V současné době má UNESCO 195 členů. Zabývá se činností v pěti hlavních oborech: Vzdělání, přírodní vědy, sociální a humanitní vědy, kultura a komunikace a informace. Projekty podporované UNESCO zahrnují šíření gramotnosti, odborné a školicí programy, programy mezinárodní vědní spolupráce, propagaci nezávislých médií a svobody tisku, regionální a kulturní historické projekty, propagaci kulturní různorodosti, dohody mezinárodní spolupráce v oblasti kulturního a přírodního dědictví a ochrany lidských práv, a pokusy vyrovnat rozdíly v možnosti využití digitálních technologií ve světě.⁴¹

3.5.2 Kulturní dědictví

Nejdříve bychom si měli vysvětlit samotný pojem dědictví. Podle UNESCO a Centra světového dědictví definice říká: „Dědictví je odkazem minulosti, s nímž žijeme v současnosti a který předáme budoucím generacím. Naše kulturní a přírodní dědictví je nenahraditelným zdrojem života a inspirace. Je základem našeho jednání, měřítkem uvažování, základem naší identity.“⁴² Podle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví je za kulturní dědictví považováno:

- Památníky (architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky či struktury archeologické povahy, nápisy, jeskynní obydlí a kombinace prvků, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy),
- skupiny budov (skupiny oddělených či spojených budov, které mají z důvodu své architektury, stejnorodosti či umístění v krajině výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy),
- lokality (výtvořiny člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující místa archeologických nálezů mající výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska).⁴³

⁴⁰ KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009, 199 s. ISBN 978-80-87104-52-1, str. 11

⁴¹ UNESCO. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-11-10]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/UNESCO#Historie>

⁴² KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009, 199 s. Odborné a metodické publikace, sv. 37. ISBN 978-808-7104-52, str. 53

⁴³ *Světové dědictví*. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%A9_d%C4%9Bdictv%C3%AD

3.5.3 Přírodní dědictví

Za přírodní dědictví jsou považovány:

- přírodní jevy tvořené fyzickými a biologickými útvary nebo skupinami takovýchto útvarů, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z estetického či vědeckého hlediska;
- geologické a fyziografické útvary a přesně vymezené oblasti, které tvoří místo přirozeného výskytu ohrožených druhů zvířat a rostlin výjimečné světové hodnoty z hlediska vědy či péče o zachování přírody;
- přírodní lokality, či přesně vymezené přírodní oblasti světové hodnoty z hlediska vědy, péče o zachování přírody nebo přírodní krásy.

V roce 2013 bylo na seznamu světového dědictví 981 položek. Z toho 759 položek kulturního dědictví, 193 přírodního a 29 smíšeného ve 160 státech světa. Česká republika má na tomto seznamu celkem 12 památek.⁴⁴

Za zmínku stojí i ochrana dědictví pro budoucnost. Hodnoty dědictví (přírodního a kulturního) trvale ohrožují nejen přirozené procesy, např. chátření, ale i změny životního stylu a hodnot, transformace společnosti a ekonomických podmínek, např. úpadek či zánik tradičních řemesel, stejně jako obhospodařování krajiny. Cílem ochrany přírodního a kulturního dědictví je zachovat zděděné hodnoty pro další generace v autentické podobě.⁴⁵

3.5.4 Zápis památky na seznam UNESCO

Seznam světového dědictví představuje systém mezinárodní ochrany kulturního a přírodního dědictví, které by mělo být zachováno pro budoucí generace. Základním principem výběru památek do seznamu je jejich mimořádná hodnota, jedinečnost, autenticita a celistvost. Z toho vyplývá, že v Seznamu nemohou být zapsány všechny hodnotné památky. Seznam je reprezentativní a zapsané památky částečně symbolicky zastupují určitý stavební typ daného období v určitém širším regionu. Pro zápis na seznam světového dědictví je nezbytné prokázat, že nominovaná památka splňuje jednu či více z níže uvedených kritérií. Kritéria pro kulturní památku jsou uvedena v Úmluvě:

---

⁴⁴ *Světové dědictví*. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%A9_d%C4%9Bdictv%C3%AD

⁴⁵ HEŘMANOVÁ, Eva; CHROMÝ, Pavel. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3, str. 26

Kulturní dědictví

- I. Je mistrovským dílem tvůrčího talentu člověka,
- II. představuje významný mezník v hodnotách člověka (v určité době nebo kulturním období) ve vývoji v architektuře, technice, umění či urbanismu,
- III. je jedinečným důkazem o existující nebo už vymizelé civilizaci nebo kulturní tradici,
- IV. je skvělou ukázkou stavby, architektonického nebo technologického souboru, dokumentující jednu nebo více významných etap v historii lidstva,
- V. je skvělou ukázkou určitého způsobu osidlování nebo způsobu využití půdy či moře, typického pro nějakou kulturu, zejména tam, kde hrozí poškození vnějšími či vnitřními vlivy, jejichž dopad by byl nevratný,
- VI. souvisí přímo nebo specificky s událostmi, s tradicemi, s převratnými myšlenkami, s vyznáním či vírou, s literaturou či uměním majícím univerzální význam (toto kritérium není obvykle používáno samostatně, ale společně s jinými kritérii).

Přírodní dědictví

- VII. Obsahuje unikátní přírodní fenomén či oblasti výjimečné přírodní krásy a estetického významu,
- VIII. je skvělou ukázkou dokumentující významné fáze přírodního vývoje Země, včetně dokladů o lidské evoluci, ukázkou významných právě probíhajících geologických procesů, případně je významným geomorfologickým či fyziografickým útvarem,
- IX. je skvělou ukázkou probíhajících ekologických a biologických procesů v rámci evoluce a vývoje pozemních, sladkovodních, pobřežních či mořských ekosystémů a společenstev rostlin a živočichů,
- X. obsahuje nejdůležitější a nejvýznamnější přírodní biotopy klíčové pro zachování místní biologické rozmanitosti, včetně takových biotopů, kde se nachází ohrožené druhy rostlin a živočichů výjimečné světové hodnoty z hlediska vědy a ochrany přírody.⁴⁶

---

⁴⁶ *Světové dědictví*. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%A9_d%C4%9Bdictv%C3%AD

Každá památka na seznam může být navržena pouze jednou, podruhé již kandidovat nemůže.⁴⁷

Návrhy na zápis do Seznamu světového dědictví UNESCO mohou provádět pouze státy, které jsou stranami zmíněné Úmluvy, jíž je také zřízen uvedený seznam a ustaven už zmíněný řídicí výbor. Prvním krokem je zařazení návrhu na tzv. Indikativní seznam, jedná se v podstatě o seznam budoucích kandidátů na zápis do Seznamu světového dědictví. Až po zanesení do tohoto seznamu možných kandidátů teprve může být předložen návrh na zápis do Seznamu světového dědictví v užším slova smyslu. Při návrhu dokládá každý stát textovou i mapovou nominační dokumentaci s informacemi o navržené památce. Předložená nominace je následně v několika mezinárodních kolech. Závěrečné hodnocení provádí Výbor pro světové dědictví a má tyto možnosti hodnocena rozhodnutí: památku zapíše do Seznamu světového dědictví, nominaci zamítne, nebo nominaci vrátí k doplnění, případně ji odloží, vyžaduje-li návrh ještě hlubší prozkoumání nebo podstatné přepracování ze strany předkládající země.⁴⁸

Pokud se zamyslím nad procesem zápisu památky na Seznam UNESCO, vyvstane mi na mysl otázka: „Jsou skutečně správná rozhodnutí Výboru, který jako jediný může ovlivnit zápis památky na Seznam UNESCO?“ Přece jenom sto lidí, sto chutí. Na světě existuje jistě nesčetně památek, které jsou výjimečné a jedinečné a které by si dle mého zasloužili označení výše uvedeným symbolem organizace. Jenom v naší zemi bych například uvedla hrad Karlštejn, jihočeské rybníky nebo zámek Buchlovice se zahradami.

3.6 Památky UNESCO v České republice

Bývalé Československo ratifikovalo mezinárodní Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví v roce 1991 a od té doby se podařilo zapsat na Seznam světového dědictví UNESCO již celkem 12 míst z celé České republiky. Koncentrace památek UNESCO v České republice vzhledem k rozloze státu patří mezi nejvyšší na světě. Všechny „světové památky“ ČR jsou prozatím z oblasti kulturního dědictví. Dá se říct, že

---

⁴⁷ S Michaelou Severovou o památkách ze seznamu UNESCO. Respekt [online]. 2009, online, 17.7.2009 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://respekt.ihned.cz/rozhovory/c1-37771460-s-michaelou-severovou-o-pamatkach-ze-seznamu-unesco>

⁴⁸ Procedura zapisování památek na Seznam světového dědictví UNESCO. In: Ministerstvo kultury [online]. 2012 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/zpravodajstvi/dotazy/procedura-zapisovani-pamatek-na-seznam-svetoveho-dedictvi-unesco-138338/tmplid-228>

vzhledem k vysoké urbanizaci naší země není ani do budoucna snadné hledat témata, která by vyhověla podmínkám vynikající univerzální hodnoty v kritériích pro přírodní památky.⁴⁹

V teoretické části této práce se věnuji rozdělení památek UNESCO. Konkrétně si však jednotlivé památky v České republice představíme blíže až v praktické části. Čtenář se tedy později dozví nejen v kterých městech se památky UNESCO na území České republiky nachází, ale také se dozví o konkrétní památce potřebné informace.

3.6.1 Nehmotné památky

Za památku nehmotného (nemateriálního) kulturní dědictví považujeme podle Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví památku uvedenou v Seznamu UNESCO, jehož oficiální název zní Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva. Mezi tyto památky mohou patřit písně, tance, zvyky, pořekadla atd.).⁵⁰

3.6.2 Hmotné památky

Hmotné památky se dělí na **movité**:

- Plastiky, malby, umělecká díla

a **nemovité**:

- Archeologické památky,
- architektonické památky profánní (hrady, zámky, tvrze, domy),
- architektonické památky sakrální (kostely, kláštery),
- sochy, sousoší, kašny, kamenická a kovová díla,
- lidová architektura,
- technické památky,
- památky historické a vojenské,
- historické zahrady a parky.⁵¹

---

⁴⁹ KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009, 199 s. Odborné a metodické publikace, sv. 37. ISBN 978-808-7104-521, str. 116

⁵⁰ ČERŇANSKÝ, Martin. *Hmotné a nehmotné dědictví UNESCO: Přírodní, kulturní a smíšené památky, mistrovská díla. Hmotné a nehmotné dědictví UNESCO* [online]. 2000-2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.lidova-architektura.cz/ochrana-pamatky/unesco/unesco-svetove-dedictvi.htm>

⁵¹ KRULOVÁ, Jitka. *Cestovní ruch*. 1. vyd.. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013. ISBN 978-80-87314-32-6

Česká republika patří svou rozlohou mezi malé státy světa, přesto by se dalo říci, že je velká svou bohatou historií, malebnou krajinou a neméně zajímavými stavbami. Nejenom památky UNESCO zaslouží v naší zemi pozornost turistů, ať domácích, či zahraničních.

4 Praktická část

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na vliv památek UNESCO pro daný region. Čtenář se dozví, jaké jsou přínosy a zápory zapsání památky na Seznam UNESCO, ale dočte se také základní informace o jednotlivých památkách UNESCO na našem území a jaká kritéria byla které památce konkrétně přiznaná.

V praktické části je také zjišťována návštěvnost a zájem o památky UNESCO.

Pro potřeby této práce bude zhodnocen dotazník a budou provedeny doporučení a závěry vybranému regionu.

4.1 Představení památek UNESCO na území ČR

Česká republika má na „kontě“ zapsaných 12 hmotných památek UNESCO a čtyři nehmotné, zajímavostí je, že jde o více než dvojnásobek světového průměru. Právem v tomto případě můžeme hovořit o České republice jako UNESCO velmoci. Málokdo možná tuší, že první památky byly zapsány na Seznam památek už v roce 1992.

Mezi města, která jsou poctěna kulturním dědictvím UNESCO, patří: Český Krumlov, Praha, Telč, Žďár nad Sázavou, Kutná Hora, Lednicko-valtický areál, Hološovice, Kroměříž, Litomyšl, Olomouc, Brno a Třebíč.

Obr. 2 Památky UNESCO v ČR

Zdroj: <http://www.unesco-czech.cz/>

4.1.1 Hmotné dědictví ČR na seznamu UNESCO

Český Krumlov

- zapsán v roce 1992
- přiznané kritérium IV.⁵²

Český Krumlov je výjimečným příkladem středověkého města. Urbanismus historického jádra města i jednotlivé stavby jsou odrazem vývoje během sedmi staletí.⁵³ Jádrem města Českého Krumlova je náměstí, původně tržiště, s budovou Nové radnice a řadou gotických a renesančních domů. Prakticky celé historické jádro města tvoří domy renesančního a gotického původu.⁵⁴

Praha

- zapsána v roce 1992
- přiznané kritérium II., IV., VI.

Praha je historická metropole, jedno z nejvýznamnějších evropských kulturních středisek. Je nejvýznamnější městskou památkovou rezervací u nás. Historické jádro zahrnuje unikátní urbanistický celek Pražského hradu a Hradčan, Malé Strany včetně Karlova mostu, Starého Města s Josefovem, Nového Města a Vyšehradu. Od roku 2010 je součástí seznamu světového dědictví i zámecký park v Průhonicích.⁵⁵

Telč

- zapsaná v roce 1992
- přiznaná kritéria I. a IV.

Město Telč společně se zámkem tvoří výjimečně hodnotný architektonický a umělecký soubor určitého historického období. telčské náměstí, uzavřené rybníky a branami, je

---

⁵² Unesco club. Památky Unesco. Dostupné z: http://www.unescoclub.cz/index.php?menu=6leva&stranka=pamatky_unesco.php&spitem=315

⁵³ TEPLÝ, Libor. *České dědictví: památky v České republice zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO = Czech heritage : UNESCO world cultural and natural heritage sites in the Czech Republic*. Vyd. 1. Brno: FOTEP, 2008, 281 s. ISBN 978-80-86871-13-4

⁵⁴ České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

⁵⁵ TEPLÝ, Libor. *České dědictví: památky v České republice zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO = Czech heritage : UNESCO world cultural and natural heritage sites in the Czech Republic*. Vyd. 1. Brno: FOTEP, 2008, 281 s. ISBN 978-80-86871-13-4

tvořeno komplexem historických domů, v renesančním a barokním stylu, s podloubími a průčelími.⁵⁶

Žďár nad Sázavou

- zapsán v roce 1994
- přiznané kritérium IV.

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře je mistrovským dílem ve stylu barokní gotiky.⁵⁷ Kostel je vytvořen komplikovanými průniky šesti kružnic ve tvaru pěticípé hvězdy a obklopuje ho ambit (křížové chody), který je s centrální stavbou propojen.⁵⁸

Kutná Hora

- zapsána v roce 1995
- přiznaná kritéria II. a IV.

Historické jádro Kutné Hory s pozdně gotickým chrámem sv. Barbory a kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci představuje jedinečnou středověkou urbanistickou strukturu s řadou gotických, renesančních a barokních domů. K dalším významným památkám patří také Vlašský dvůr, pozdně gotický měšťanský Kamenný dům, kostel sv. Jakuba, Jezuitská kolej nebo klášter řádu sv. Voršily.

Lednicko-valtický areál

- zapsán v roce 1996
- přiznaná kritéria I., II., IV

Úpravy území Lednicko-valtického areálu vycházely ze zvyklostí uplatňovaných v anglických parcích. Proto se tu potkává barokní architektura s novogoticky upravenou budovou zámku a drobnými stavbami v romantickém stylu (Skleník, Lovecký zámek, Minaret, Apollonův chrám, Rybníční zámek, Nový dvůr, Hraniční zámek, Janův hrad, Obelisk a Rendes-vous).⁵⁹ Ve vzácné harmonii jsou zde tedy kombinovány stavby odkazující na různá historická období, s přírodními prvky domácího i cizokrajného původu.

---

⁵⁶ *České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa*. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz>

⁵⁷ TEPLÝ, Libor. *České dědictví: památky v České republice zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO = Czech heritage : UNESCO world cultural and natural heritage sites in the Czech Republic*. Vyd. 1. Brno: FOTEK, 2008, 281 s. ISBN 978-80-86871-13-4

⁵⁸ *České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa* [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

⁵⁹ *České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa* [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

Holašovice

- zapsány v roce 1998
- přiznaná kritéria II., IV.

Holašovice představují propojení dvou typů lidového stavitelství, které vytvořily výjimečný stavební styl tzv. selského baroka. Tato vesnice dává pozoruhodný příklad tradičního zemědělského osídlení ve střední Evropě. V komplexu najdeme výstavné statky se stodolami, maštalemi, výměnkou, ale také kovárnu, hostinec a kapličku.⁶⁰

Kroměříž

- zapsaná v roce 1998
- přiznaná kritéria II. a IV.

Zahrady a arcibiskupský zámek v Kroměříži jsou výjimečným příkladem dochované barokní rezidence a s ní související krajiny. Celý komplex, a zvláště Květná zahrada, hrály významnou roli ve vývoji barokních zahrad a paláců ve střední Evropě. Květná zahrada je geometricky pravidelná, s čtvercovým i kulatým bludištěm a stěnami stříhaných stromů a keřů. Za pozornost stojí Lví kašna a kašna Tritonů.

Litomyšl

- zapsaná v roce 1999
- přiznaná kritéria II. a IV.

Renesanční zámek z druhé poloviny 16. století je významným dokladem arkádového zámkuitalského typu. Přes úpravy interiéru, především na konci 18. století, si stále uchoval téměř nedotčený vzhled z dob renesance, včetně unikátní sgrafitové výzdoby fasád a štítů. Dochovaly se také mnohé hospodářské budovy a zámecká zahrada.

Olomouc

- zapsán v roce 2000
- přiznaná kritéria I. a IV.

Jako projev díky za přečkanou morovou epidemií v Olomouci sloužil Mariánský sloup na Dolním náměstí. Ale jeho staviteli se zdál málo honosný, proto přišel s myšlenkou postavit na Horním náměstí sloup mnohem velkolepější. Tento sloup je vůbec největším

---

⁶⁰ TEPLÝ, Libor. *České dědictví: památky v České republice zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO = Czech heritage : UNESCO world cultural and natural heritage sites in the Czech Republic*. Vyd. 1. Brno: FOTEP, 2008, 281 s. ISBN 978-80-86871-13-4

seskupením barokních soch v rámci jedné sochové skupiny ve střední Evropě. Sloup měří 35 metrů a v jeho spodní části se nachází kaple.

Brno

- zapsáno v roce 2001
- přiznaná kritéria II. a IV.

Jedná se o nejvýznamnější evropskou stavbu architekta Ludwiga Miese van der Rohe. Vila byla postavena v letech 1929-1930 pro manžele Tugendhatovi. Svým světovým uznáním hraje tato nadčasová stavební památka dodnes významnou roli v šíření moderního hnutí v architektuře, jehož vznik spadá do první čtvrtiny dvacátého století.

Třebíč

- zapsaná v roce 2003
- přiznaná kritéria II. a III.

Památkami zapsanými na seznam UNESCO jsou Bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť. K nejcennějším částem baziliky patří krypta s původní, 700 let starou, výdřevou stropu.

Třebíč a její zachovaná židovská čtvrť je němým svědectvím soužití Židů a křesťanů. Židovská čtvrť s hustou zástavbou zahrnuje více jak 120 obytných domů, které doplňují objekty bývalých židovských institucí - radnice, školy, rabinátu a chudobince. Zadní synagoga navíc nabízí ve své expozici dobové informace o historii židovské čtvrti. Přední synagoga dnes slouží jako modlitebna Československé církve husitské. Na židovském hřbitově je dnes k vidění kolem 3000 kamenných náhrobků, z nichž nejstarší pochází z roku 1631. Zajímavostí je, že hned po Jeruzalému jsou trebičské židovské památky jedinými, které byly samostatně zapsány na seznam UNESCO.⁶¹

4.1.2 Nehmotné dědictví ČR na seznamu UNESCO

Slovácký Verbuňk

- zapsán v roce 2005

Slovácký verbuňk patří mezi mužské tance skočného charakteru. Je tancem improvizovaným, který není vázán přesnými choreografickými pravidly. Jeho

---

⁶¹ České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

neodmyslitelnou součástí je předzpěv taneční písně. Vyskytuje se v jihovýchodní části Moravy - v etnografické oblasti Slovácko. Verbuňk je součástí přirozených tanečních příležitostí (hody, zábavy)

Sokolnictví

- zapsáno v roce 2010

Sokolnictví je jedním z nejstarších vztahů mezi člověkem a dravcem, které trvá více než 4000 let. Je to tradiční aktivita lovu pomocí cvičených dravých ptáků v přirozeném prostředí. Sokolnictví je považováno za hluboce empatickou aktivitu. Nominace sokolnictví byla rekordní v počtu zemí, které ji na seznam navrhly, kromě ČR to byli: Belgie, Francie, Jižní Korea, Mongolsko, Maroko, Katar, Saúdská Arábie, Spojené Arabské emiráty, Sýrie a Španělsko.

Masopust

- zapsán v roce 2010

Konkrétně se jedná o vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku. Masopustní masky mají svoji tradiční podobu a funkci a převlékají se za ně většinou muži. Masopustní průvod vede strakatý se ženuškou a obcházejí celou vesnici podle předem daného pořadí. U každého domu popřejí štěstí, zdraví a nechají zahrát hospodáři písničky podle jeho přání. Většina obyvatel připraví tradiční pohoštění (především koblihy a alkohol. Obchůzka je ukončena obřadem porážení kobyly (jedna z masek), večer se koná taneční zábava.

Jízda králů

- zapsána v roce 2011

Jízda králů je lidový obyčej doposud neznámého původu, spojený povětšinou s tradičním křesťanským svátkem. U nás se udržuje už jen na Slovácku a na Hané. V čele skupiny jedou obvykle vyvolávači, za nimi pobočníci s tasenými šavlemi, kteří mezi sebou vedou krále - malého dosud nedospělého chlapce s růží v ústech, za nimi následují další vyvolávači a ostatní jezdci. Celá družina na ozdobených koních projíždí obec, zastavuje se u domů a jezdci pronášejí k obyvatelům i náhodným divákům krátké veršované provolání

pochvalného nebo žertovného charakteru. Za svůj výkon jsou odměňováni především peněžitými dary.⁶²

4.1.3 Přínosy a negativa zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO

Jak se lidově říká: “Každá strana má dvě mince“, tzn. že většinou má vše svoje pro a proti. Nejinak je tomu i v případě zápisu památky na seznam UNESCO. Klady a zápory zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO budou rozlišeny ze dvou pohledů. Prvním pohledem bude pohled osob, které mají přímo co dočinění s danou památkou. Byly osloveny přímo kompetentní osoby, které o památku např. pečují nebo mají minimálně přehled o dané situaci. Druhým pohledem, který bude patrný přímo v dotazníkovém šetření, bude pohled jednotlivých návštěvníků památek UNESCO a našich spoluobčanů, tedy bude se jednat o laický pohled veřejnosti.

Klady zařazení na seznam UNESCO:

Dotazovaní se z velké části shodovali v odpovědích na otázky ohledně kladů i záporů zařazení památky na seznam UNESCO, jednoznačně se však shodli v tom, že zápis je převážně pozitivní, převažují tedy klady nad zápory. Na prvním místě všichni uvedli, že památka UNESCO znamená určitou prestiž, a to nejen u nás, ale také v zahraničí. Zápisem dojde nejen ke zviditelnění konkrétní památky, ale záležitost samozřejmě příznivě ovlivní i zviditelnění města jako takového a zvýšení cestovního ruchu do dané oblasti. Dalším uváděným pozitivem je to, že dochází ke zlepšení podmínek pro aktivní občany, tedy podnikatele, zvyšují se jejich tržby, vznikají nová pracovní místa a možnosti podnikání. Mezi další zmíněné klady patří, že lokalita se stává prestižní k trvalému bydlení, chalupaření či trávení volného času, což opět souvisí s tím, že přibývají finance do obecní pokladny. Zařazení památky do seznamu UNESCO může být tedy dobrým marketingovým tahem. Jako neopomíjený klad v neposlední řadě dotazovaní uváděli také to, že mají možnost získávat finanční podporu z programu Podpora pro památky UNESCO a také možnost získání grantových prostředků.

---

⁶² *České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa* [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

Pokud bych tedy měla shrnout výše uvedené informace, přináší kulturní dědictví kromě zvýšení životního standardu místních obyvatel také příležitosti pro rozvoj turismu, který může generovat dodatečné příjmy a zaměstnanost.

Zápory zařazení na seznam UNESCO:

Památky UNESCO mají také svá negativa, i když možná minimální, přesto existují. Přestože zvýšení cestovního ruchu je zařazeno v přínosech pro danou obec, můžeme zvýšení cestovního ruchu zařadit částečně i jako negativní důsledek zápisu. Znamená to totiž určitá omezení místních obyvatel, jako například narušení klidu apod. Jako další negativum bylo uvedeno pro danou obec obtížné prosazování změn v územně plánovací dokumentaci, s tím je spojené také to, že zastupitelstvo obce nemůže např. plánovat postavit výrobní zónu vedle památky UNESCO. Jako záporné uvádí dotazující také to, že jsou administrativně více zatěžováni, tzn. předkládají orgánům UNESCO monitorovací zprávy o stavu jednotlivých kulturních statků, bylo nezbytné dopracovat tzv. Plány péče o jednotlivé kulturní statky apod. Navíc památky musí být pravidelně rekonstruovány, aby neztratily svou konkurenceschopnost.

4.2 Představení regionu Vysočina

Ve své bakalářské práci se zaměřím především na region, tedy kraj Vysočina. Tento region má na svém území tři památky UNESCO, jedná se o města Telč, Třebíč a Žďár nad Sázavou, což mu přináší prvenství v koncentraci památek UNESCO. Nemusí však stoprocentně znamenat také prvenství v návštěvnosti a celkové úspěšnosti těchto památek. Nejdříve tedy pár slov o malebném kraji Vysočina, kde se „usídlily“ nejen památky UNESCO, ale kde příroda ještě neztratila svoje kouzlo a vládne zde plnou silou.

Název kraje Vysočina souvisí se skutečností, že se tento správní celek rozkládá na podstatné části Českomoravské vrchoviny. Kraj se rozkládá na ploše 6 796 km² a celkový počet obyvatel je kolem 512 000. Pro Vysočinu jsou charakteristické malé vesnice shlukující se kolem menšího města. To umožňuje obyvatelům využívat pozitiva venkovského bydlení a přitom zaručuje dostupnost městského centra. Metropolí kraje je

Jihlava. Vysočina je místem, kde se dá dobře žít, pracovat, podnikat a kam se dá přijet na návštěvu za poznáním a odpočinkem.⁶³

4.2.1 Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2010

Pro porovnání návštěvnosti památek UNESCO v jednotlivých letech poslouží statistické údaje zveřejněné na stránkách Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (www.nipos-mk.cz) a statistické údaje od institutu cestovního ruchu CzechTourism. Nyní se tedy podívejme, jak se měnila návštěvnost jednotlivých památek v letech 2010, 2011 a 2012.

V roce 2010 vypadala návštěvnost jednotlivých památek na Vysočině následovně:

Nejvíce návštěvníků zavítalo do města Telče, na jehož zámek a náměstí zavítalo 87 183 návštěvníků. Město Třebíč bylo v tomto roce na druhém místě v návštěvnosti památek. Do Třebíče zavítalo celkem 27 344 návštěvníků. Nejmenší návštěvnost mělo v témže roce město Žďár nad Sázavou, tady byla návštěvnost pouhých 23 236 osob.

4.2.2 Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2011

Pokud se podíváme do roku 2011, opět v kraji Vysočina vede se svojí návštěvností město Telč. I přestože návštěvnost prudce klesla, stále se jedná o poměrně vysoké číslo, a to 71 723 návštěvníků. Druhé místo opět obsadila Třebíč. Zde naopak vidíme mírný nárůst návštěvnosti oproti roku 2010. Návštěvnost památek Třebíče v roce 2011 byla 31 792 osob. Nejméně lidé cestovali za poznáním opět do Žďáru nad Sázavou, tady byla návštěvnost 23 646. Můžeme však pozorovat zanedbatelný nárůst počtu návštěvníků oproti předchozímu roku.

4.2.3 Návštěvnost památek na Vysočině v roce 2012

Rok 2009 přinesl opět pokles návštěvnosti u města Telče. V tomto roce bylo evidováno 68 904 návštěvníků, což je oproti roku 2010 pokles cca o 18 000 návštěvníků. Naopak opět se dařilo městu Žďár n. Sázavou a také Třebíči. Žďár n. Sázavou v roce 2012 navštívilo

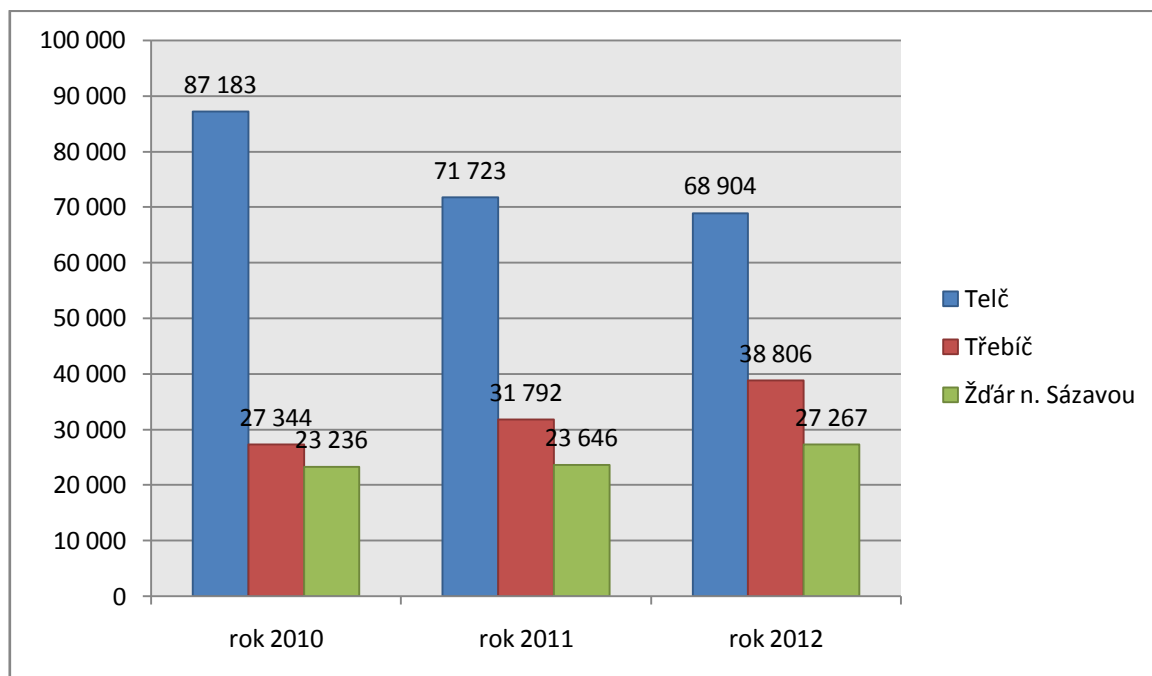
---

⁶³ Kraj Vysočina: Vítejte na Vysočině. *Kraj Vysočina* [online]. 2008 [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/vitejte-na-vysocine/d-4000086/p1=1205>

celkem 27 267 osob a Třebíč evidovala 38 806 návštěvníků. V těchto případech se tedy jedná opět o nárůst zájmu.

Graf č. 1 Návštěvnost památek na Vysočině v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní práce

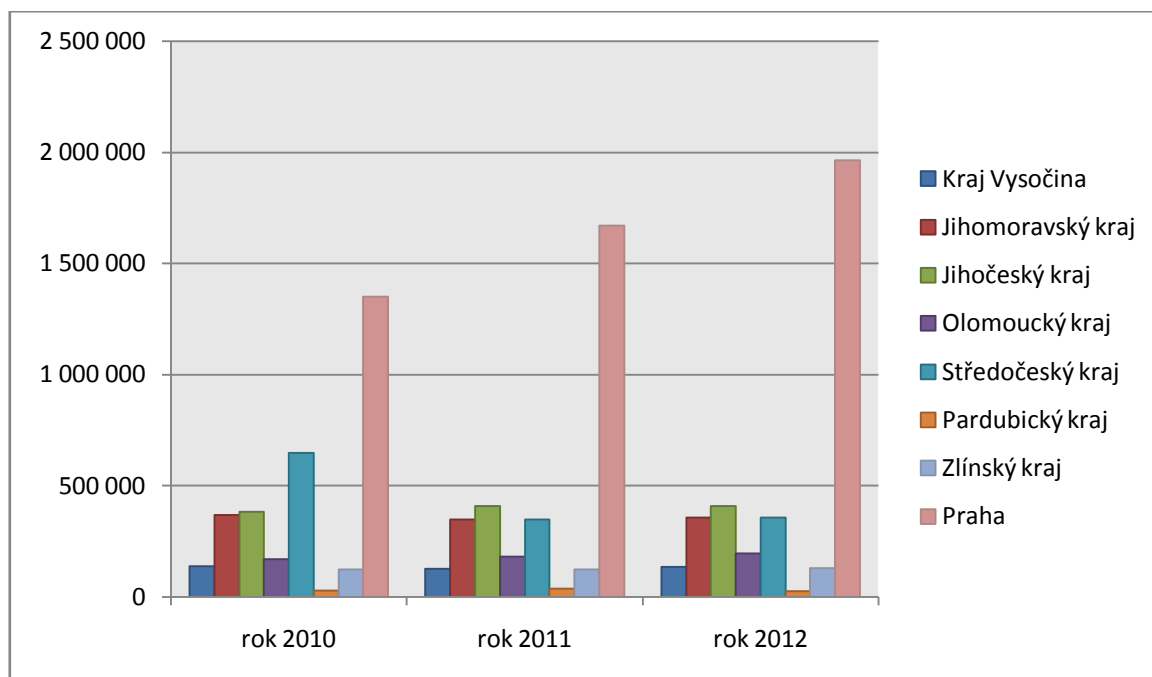
4.2.4 Porovnání návštěvnosti památek UNESCO na Vysočině s ostatními památkami UNESCO v ČR

V celkovém srovnání památek UNESCO na Vysočině tedy jednoznačně se svoji návštěvností vede město Telč. Počet návštěvníků ovšem rok od roku klesá. Město Telč následuje město Třebíč, které má sice za sledované roky o polovinu méně návštěvníků památek, trend návštěvnosti je však vzrůstající, což je pro město Třebíč dobrou zprávou. Památka UNESCO Žďáru nad Sázavou je z hlediska návštěvnosti památek na území kraje Vysočina na posledním místě. I přestože je zde návštěvnost rok od roku vyšší, nárůst návštěvnosti je stále nedostačující a památka zaostává za ostatními.

Nyní se podíváme na to, jak si stojí kraj Vysočina s ostatními regiony v České republice a jejich památkami UNESCO. Jak je patrné z tabulky, návštěvnost v různých krajích se velmi odlišuje. Důvodem rozličenosti může být nejen různá propagace jednotlivých

UNESCO měst, ale také propagace a program jednotlivých památek. Dalším aspektem různorodé návštěvnosti může být také dopravní infrastruktura jednotlivých krajů a případné doplňkové služby daného okolí. Více se později dozvíme z dotazníkového šetření, které bude analyzováno v následující části bakalářské práce.

Graf č. 2 Návštěvnost památek v jednotlivých letech – porovnání celá ČR

Zdroj: vlastní práce

Tabulka č. 1 Návštěvnost památek v jednotlivých letech – porovnání

	2010	2011	2012
Kraj Vysočina			
Telč – zámek a náměstí	87 183	71 723	68 904
Třebíč – Bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť	27 374	31 792	38 806
Žďár n. Sázavou – poutní kostel na Zelené Hoře	23 236	23 646	27 267
CELKEM	137 793	127 161	134 977
Jihomoravský kraj			
Brno – vila Tugendhat	-----	-----	-----
Lednicko-Valtický areál	369 366	348 520	355 945
CELKEM	369 366	348 520	355 945
Jihočeský kraj			
Český Krumlov - zámek	292 684	319 721	315 979
Holašovice – vesnická rezervace	91 352	90 595	93 188
CELKEM	384 036	410 316	409 167
Olomoucký kraj			
Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice	169 553	181 071	195 685
CELKEM	169 553	181 071	195 685
Středočeský kraj			
Kutná Hora – Chrám sv. Barbory, katedrála Nanebevzetí pany Marie	347 136	349 138	357 173
CELKEM	647 136	349 138	357 173
Pardubický kraj			
Litomyšl – zámek a areál zámku	29 854	36 416	26 076
CELKEM	29 854	36 416	26 076
Zlínský kraj			
Kroměříž – zámek a zahrady	122 528	125 171	130 499
CELKEM	122 528	125 171	130 499
Praha			
Praha – zámecký park v Průhonicích, Pražský hrad	1 350 000	1 670 000	1 963 000
CELKEM	1 350 000	1 670 000	1 963 000

Zdroj: vlastní práce

Jak vidíme z výše uvedeného grafu a také z tabulky, nejvíce návštěvníků v roce 2010 zavítalo do pražského kraje, tedy celých 42 %. Obrovská návštěvnost Prahy je dána určitě také tím, že je světoznámá a má výbornou dopravní dostupnost. Další významné místo pro turisty je také středočeský kraj, zde byla návštěvnost o polovinu nižší než v Praze, tedy zhruba 20 %. V uvedené tabulce skončil na třetím místě kraj jihočeský a těsně za ním kraj jihomoravský. Zde však musíme brát v potaz to, že od roku 2010 není do jihomoravského kraje započítána památka vila Tugendhat v Brně, která v letech 2010 – 2012 procházela rozsáhlou rekonstrukcí, a proto byla uzavřena. Dle statistik předchozích let je však návštěvnost této památky vysoká a můžeme tedy předpokládat, že v opačném případě by jihomoravský kraj obsadil druhé místo v návštěvnosti vzhledem k ostatním krajům. Návštěvnost památek v roce 2010 je srovnatelná v kraji olomouckém, zlínském a v kraji vysočina. Zde se návštěvnost pohybovala kolem 5 % z celkového počtu. Velice nízkou statistiku návštěvnosti má bohužel pardubický kraj se zámekem a areálem zámku v Litomyšli.

Prvenství v roce 2011 patří opět velikánu mezi městy, Praze. V tomto roce stoupla návštěvnost dokonce až na 51 %, tedy o 9 % vyšší oproti roku 2010. Druhé místo v tomto roce obsadil jihočeský kraj, i zde stoupla oproti roku 2010 dokonce návštěvnost, tj. na 13 %. V pomyslné rovině se opět drží středočeský kraj společně s krajem jihomoravským, stále však nesmíme zapomenout na uzavřenou památku UNESCO v Brně. Mírně nad zbývající kraje se vyvyšuje Olomoucký kraj, zde byla návštěvnost 5 %. Opět srovnatelná je návštěvnost zlínského kraje s krajem Vysočina, dle statistik zavítalo na památky UNESCO do těchto krajů 4 % z všech návštěvníků památek UNESCO. Daleko od všech, a tedy opět na posledním místě, skončil pardubický kraj, opět se pohybuje v návštěvnosti na pouhém 1 %.

Jak vidíme z grafu i tabulky, Praha a tedy pražský region se těší čím dál větší oblibě. V roce 2012 obsadil pražský kraj opět první místo, tentokrát s celými 55 % z celkového počtu návštěvníků památek UNESCO v České republice. Pro představu - čísla se dostávají skoro ke dvěma milionům lidí. Výsledky návštěvnosti se nemusí stydět ani kraj jihočeský spolu s krajem jihomoravským a středočeským. Zde se návštěvnost pohybovala kolem 10 %. Opět mírně vyšší návštěvnost oproti zbývajícím krajům je stejně jako v předchozím roce v olomouckém kraji. Srovnatelný je opět zlínský kraj a kraj vysočina se 4 %. Poslední příčku opět obsadil pardubický kraj s 1 %.

4.3 Kvantitativní průzkum a jeho průběh

Kvantitativní průzkum byl proveden formou dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření je technika sběru dat, kdy jsou potřebné informace od zkoumaných osob získávány prostřednictvím předem sepsaných otázek. Na rozdíl např. od rozhovoru má respondent možnost si své odpovědi více rozmyslet. Pro dotazník byly zvoleny uzavřené i otevřené otázky. Dotazníkové šetření probíhalo v měsících červenec – srpen 2013. Dotazník byl rozeslán pomocí sociálních sítí a také e-mailem. Dotazník byl k vyplnění volně také na serveru www.vyplnto.cz. Dotazník vyplnilo 323 respondentů, tj. návratnost 71 %.

4.4 Analýza dotazníkového šetření

Otázka č. 1: Zkratka UNESCO znamená?

Tabulka č. 2 Co znamená zkratka UNESCO?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Světová organizace cestovního ruchu a památek	129	39,94
Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu	120	37,15
Světová organizace pro výchovu, vědu a kulturu	74	22,91

Zdroj: vlastní práce

Z výše uvedené tabulky vidíme, že na otázku „Co znamená zkratka UNESCO“ odpovědělo více než 60 % respondentů bohužel chybně. Pouze méně než 40 % odpovídalo správně. Pomocí této otázky bylo zjišťováno povědomí o organizaci UNESCO. Předpokladem tedy je, že většina respondentů nemá ponětí o samotné organizaci a jejích činnostech.

Otázka č. 2: Kolik kulturních památek má ČR zapsaných na seznamu UNESCO?

Tabulka č. 3 Kolik památek má ČR zapsaných na seznamu UNESCO?

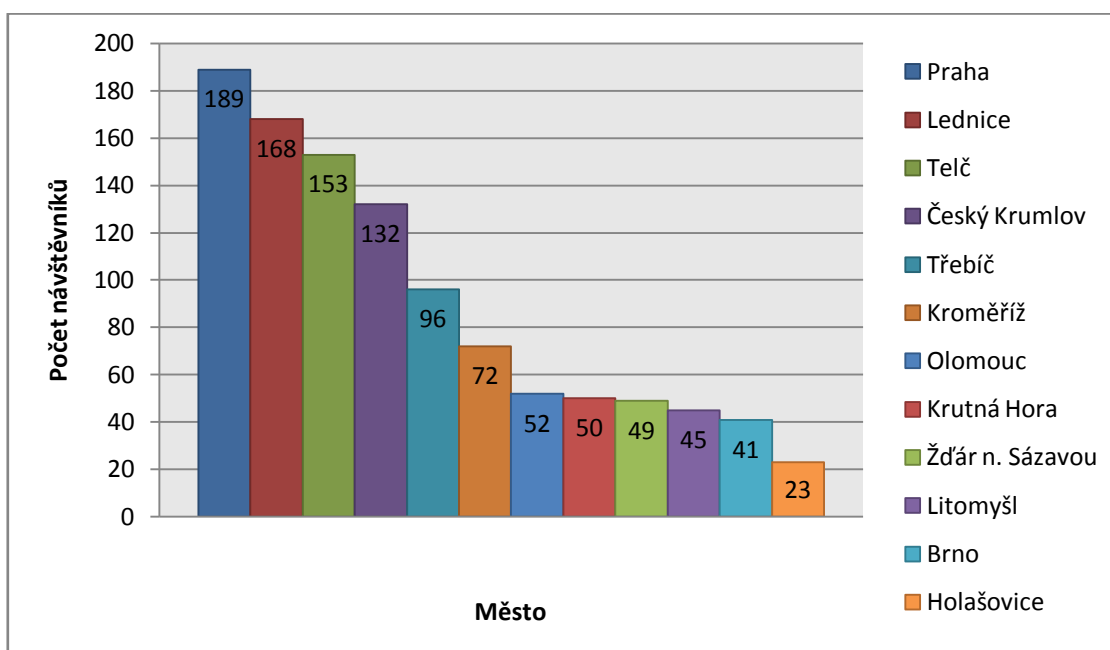
Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
12	233	72,14
14	67	20,74
10	23	7,12

Zdroj: vlastní práce

Na základě otázky č. 2 je zřejmé, že převážná většina všech respondentů, tedy 72 %, má alespoň přehled o počtu památek UNESCO na našem území. Přesto necelá 1/3 respondentů nemá povědomí ani o tom, kolik významných památek UNESCO leží v České republice, což je přinejmenším překvapující.

Otázka č. 3: Navštívili jste některou památku zapsanou na seznamu UNESCO? (jedna či více odpovědí)

Graf č. 3 Porovnání návštěvnosti památek UNESCO dle respondentů

Zdroj: vlastní práce

Na základě otázky číslo tři respondenti odpovídali, jakou památku již dříve navštívili. Ze vzorku respondentů jich nejvíce navštívilo památky v Praze, v Telči a v Lednicko-Valtickém areálu a také v Českém Krumlově. Poměrně vyšší počet dotázaných také uváděl památky v Třebíči. Srovnatelné odpovědi měli památky zbývající, viz graf. Nízký počet respondentů, tj. 39 odpovědělo, že památku UNESCO nikdy nenavštívilo.

***Otázka č. 4: Plánujete navštívit některou památku UNESCO v budoucnu?
(jedna či více odpovědí)***

Tabulka č. 4 Plánujete navštívit některou památku UNESCO v budoucnu?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	(V %)
Brno – Vila Tugendhat	103	31,89
Lednicko-Valtický areál	85	26,32
Český Krumlov – historické centrum	69	21,36
Kroměříž – zámek a zahrady	67	20,74
Telč – historické centrum	61	18,89
Kutná Hora – centrum, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie	57	17,65
Litomyšl – zámek a zahrady	54	16,72
Třebíč – Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa	52	16,1
Praha – historické centrum	48	14,86
Holašovice – vesnická rezervace	43	13,31
Žďár n. Sázavou – Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře	38	11,76
Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice	34	10,53
Ne, neplánuji	50	15,48

Zdroj: vlastní práce

Na základě otázky č. 5 vidíme, že největší zájem v budoucnu by mohl být o památku v Brně – vilu Tugendhat. Její návštěvu plánuje celkem 103 respondentů. Největší zájem může být vyvolán tím, že památka byla v letech 2010 – 2012 veřejnosti uzavřena z důvodu

rekonstrukce. Poměrně vysoký zájem mají respondenti také o Lednicko-Valtický areál, tam by zavítalo nejraději v budoucnu celkem 85 respondentů. Podobný zájem také vidíme o památky UNESCO v Českém Krumlově, Kroměříži, Telči, v Kutné Hoře a v Třebíči. Do těchto měst by zavítalo více než 50 respondentů. Malý zájem byl překvapivě o Prahu, dále o vesnickou rezervaci Holašovice, Žďár n. Sázavou a o Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci. Poměrně vysoký počet respondentů, celkem 50, odpověděl, že neplánuje v budoucnu navštívit žádnou památku UNESCO.

Otázka č. 5: Líbila se vám některá památka UNESCO natolik, že byste ji navštívili znovu?

Tabulka č. 5 Líbila se vám některá památka UNESCO natolik, že byste ji znovu navštívili?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Brno	28	8,7
Lednicko-Valtický areál	160	49,69
Český Krumlov	111	34,37
Kroměříž	47	14,6
Telč	101	31,37
Kutná Hora	44	13,66
Litomyšl	29	9,01
Třebíč	53	16,46
Praha	138	42,86
Holašovice	12	3,73
Žďár n. Sázavou	28	8,7
Olomouc	33	10,25
Nikdy jsem žádnou památku UNESCO nenavštívil	18	5,59
Ne, znovu bych už žádnou nenavštívil	15	4,66

Zdroj: vlastní práce

Také pomocí této otázky byl zjišťován zájem o jednotlivé památky. Nejvíce dotazovaných odpovědělo, že se jim nejvíce líbily památky v Lednicko-Valtickém areálu, v Českém

Krumlově, v Telči a v Praze, tedy navštívili by památky UNESCO v těchto městech znovu. Pro každou z památek hlasovalo více než 100 respondentů. Dalšími zajímavými místy pro respondenty byla Kroměříž, Kutná Hora a Třebíč, sem by znovu zavítalo kolem 50 respondentů. 33 dotazovaných odpovědělo záporně, tedy buď že nikdy žádnou památku UNESCO nenavštívili, nebo že by nikdy znovu žádnou nenavštívili.

Otázka č. 6: Volíte návštěvu dané památky z důvodu, že je zapsaná na seznamu UNESCO?

Tabulka č. 6 Volíte návštěvu dané památky z důvodu, že je zapsaná na seznamu UNESCO?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Ne, nerozlišuji, zda je památka zapsaná na seznamu UNESCO nebo zda se jedná o jinou zajímavou památku	279	86,38
Ano, zajímá mě, zda si památka zaslouží být zapsána na seznamu UNESCO	39	12,07
Nenavštěvuji památky vůbec, nezajímá mě to	5	1,55

Zdroj: vlastní práce

Pomocí otázky číslo 6 bylo zjišťováno, jak moc návštěvnost památky ovlivňuje fakt, že je zapsaná na seznam UNESCO. Velmi překvapující byl výsledek, z kterého vyplynulo, že více než 85 % respondentů nezáleží na tom, zda se jedná o památku UNESCO nebo o běžnou památku České republiky. Méně než 2 % respondentů dokonce uvedlo, že památky nenavštěvuje, protože je dané památky nezajímají.

Otázka č. 7: V případě že jste navštívili památku UNESCO, navštívili jste díky tomu i jinou zajímavost v okolí?

Na základě této otázky vyplynulo, že dotázaní se kromě památky UNESCO v regionu zajímají i o další památky a zajímavosti v okolí, takto odpovědělo celkem 284, tedy 87,9 % respondentů. Pouhých 39, tj. 12,1 %, vyjelo do daného regionu pouze z důvodu návštěvy dané památky UNESCO.

Otázka č. 8: Která památka na seznamu UNESCO vám přijde nezajímavější (vás nejvíce zaujala?)

Tabulka č. 7 Která památka na seznamu UNESCO vás nejvíce zaujala?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Lednicko-Valtický areál	85	26,32
Praha	70	21,67
Český Krumlov	50	15,48
Třebíč	22	6,81
Telč	22	6,81
Brno	20	6,19
Kutná Hora	15	4,64
Kroměříž	14	4,33
Holašovice	10	3,1
Žďár n. Sázavou	9	2,79
Olomouc	3	0,93
Litomyšl	3	0,93

Zdroj: vlastní práce

Dle dotazníkového šetření nejvíce respondentů zaujala památka Lednicko-Valtický areál, pro tuto památku hlasovalo celkem 85 lidí. Těsně za ní se umístila Praha, která bezesporu patří k nejnavštěvovanějším památkám každoročně. Větší počet respondentů zaujal také Český Krumlov, ten je nejzajímavější pro celých 50 respondentů. Méně než deset odpovědí

a tedy i jako nejméně zajímavé památky UNESCO ohodnotili respondenti památku ve Žďáře n. Sázavou, v Olomouci a v Litomyšli.

Otázka č. 9: V případě že jste navštívili památku UNESCO, využili jste také ubytovacích služeb v okolí?

Tabulka č. 8 Využíváte ubytovacích služeb při příležitosti návštěvy památky UNESCO?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Ne, jezdím zásadně na jednodenní výlety za památkami UNESCO	171	52,94
Ano, využil jsem služeb blízkého hotelu či penzionu	134	41,49
Ne, odmítám vážit delší cestu kvůli památkám UNESCO	18	5,57

Zdroj: vlastní práce

Prostřednictvím otázky č. 10 bylo zjištěno, jak respondenti využívají doplňkové služby, v tomto případě ubytovací. Z otázky číslo deset jasně vyplývá, že většina respondentů při návštěvách památek nevyužívá blízkých ubytování. Více než polovina jich jezdí pouze na jednodenní výlety, 18 respondentů dokonce odpovědělo, že odmítají vážit delší cestu s ubytováním kvůli památkám UNESCO. Nemalá část však odpověděla, že ubytovacích služeb v okolí využívají, celkem tak odpovědělo 134 respondentů.

Otázka č. 10: V případě že jste navštívili památku UNESCO, využili jste také stravovacích zařízení?

Tabulka č. 9 Využíváte stravovacích služeb při příležitosti návštěvy památky UNESCO?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Ano, využil jsem nabídky blízké hospůdky či restaurace	271	83,9
Ne, jídlo si vozím převážně připravené z domu	35	10,84
Ano, využil jsem nabídky rychlého občerstvení ze stánku či fastfoodu	17	5,26

Zdroj: vlastní práce

Prostřednictvím otázky č. 10 bylo zjištěno, jak respondenti využívají doplňkové služby, v tomto případě stravovací. 271 odpovídajících, tedy více než 80 %, upřednostňuje a využívá nabídky občerstvení v restauraci či hospůdce. Dle odpovědí dále vyplynulo, že se najdou i tací, kteří si pečlivě připravují svačiny z domu, a tím pádem také v tomto případě šetří finance, takto odpovědělo celkem 35 respondentů. Kolem 5 % dotazovaných odpovídalo, že využívají nabídky rychlého občerstvení.

Otázka č. 11: Domníváte se, že zapsání památky na seznam UNESCO může mít nějaké záporné? (odpověď vlastními slovy, nepovinná otázka)

Na otázku, zda se respondenti domnívají, že zápis na seznam UNESCO může mít i nějaké záporné, odpovědělo celých 90 dotazujících, tj. 52,6 %, že si nemyslí, že by tento proces měl pro samotnou památku nějaká negativa. Odpovědi byly v podstatě vyrovnány. 81, tedy 47,4 %, respondentů odpovědělo, že si myslí, že záporné vznikají. Jako nejčastější zápor uvedli masovost turistů do dané oblasti a zvýšení vstupného. Jako negativní dopad pro samou památku uváděli zvýšení administrativy a to, že se památka musí řídit zásadami organizace UNESCO.

Otázka č. 12: Má podle vás nějaké klady památka zapsaná na seznamu UNESCO? (odpověď vlastními slovy, nepovinná otázka)

Dle pouhých 17 respondentů, což činí 8,9 % odpovídajících, nezíská památka zápisem na seznam UNESCO žádné výhody a klady. Dalších 173 respondentů, tedy celých 91,1 %, však odpovědělo, že je prokazatelně kladné, pokud je památka zapsaná na seznam UNESCO. Mezi nejčastějšími klady bylo uváděno zviditelnění dané oblasti, atraktivita místa a větší zájem médií a veřejnosti. Dále bylo uváděno, že je o takovouto památku lépe pečováno a musí být pravidelně udržovaná. Jako klad převážné množství respondentů uvádělo příjem dotací z různých organizací a také vyšší cestovní ruch a tím pádem vyšší ekonomický přínos dané památce a kraji.

Otázka č. 13: Přitahovala by památka UNESCO vaši pozornost více v případě, že by se zde konaly různé společenské a kulturní akce? (herecká představení, koncerty, apod.)?

Prostřednictvím otázky č. 13 bylo zjištěno, zda je výhodné pořádat různé akce pro návštěvníky památek UNESCO a zda různé akce zvyšují jejich pozornost a ovlivňují jejich návštěvnost. Celkem 207 respondentů, což je 64,1 %, odpovědělo, že kulturní nebo společenská akce pořádaná na památce UNESCO nezvýší jejich zájem o návštěvu. Poměrně velká skupina, celkem 35,1 % dotázaných, však také odpověděla, že toto by jejich rozhodnutí ovlivnilo. Mezi zmiňovanými akcemi byly koncerty, výstavy, jarmarky nebo například ohňostroje.

Otázka č. 14: Je podle vás lépe pečováno o památky UNESCO na našem území více než o jiné památky?

Tabulka č. 10 Je podle vás lépe pečováno o památky UNESCO než o jiné památky?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Ano, dle mého názoru jsou památky UNESCO zachovány a je o ně lépe pečováno než o ostatní památky	171	52,94
Nemám celkově přehled o tom, jak je pečováno o památky	121	37,46
Ne, připadají mi některé možná až zanedbané, rozhodně by stát měl věnovat část financí na jejich rekonstrukci	31	9,6

Zdroj: vlastní práce

Mírná nadpoloviční většina si myslí, že o památky UNESCO je lépe pečováno než o ostatní památky na našem území a že jsou zachované, takto odpovídalo 52,9 % dotázaných. Další velká část respondentů, tj. 37,5 %, odpovědělo, že nemá vůbec přehled o tom, jak je o památky na našem území pečováno. Zbývajících 9,6 % dotazovaných bylo negativních, tzn. že jim některé památky UNESCO připadají zanedbané a jsou toho názoru, že stát by měl financovat jejich rekonstrukci.

Otázka č. 15: Domníváte se, že jsou památky UNESCO dobře propagované (že je má širší veřejnost dostatečně v povědomí)?

Tabulka č. 11 Jsou památky UNESCO dobře propagované?

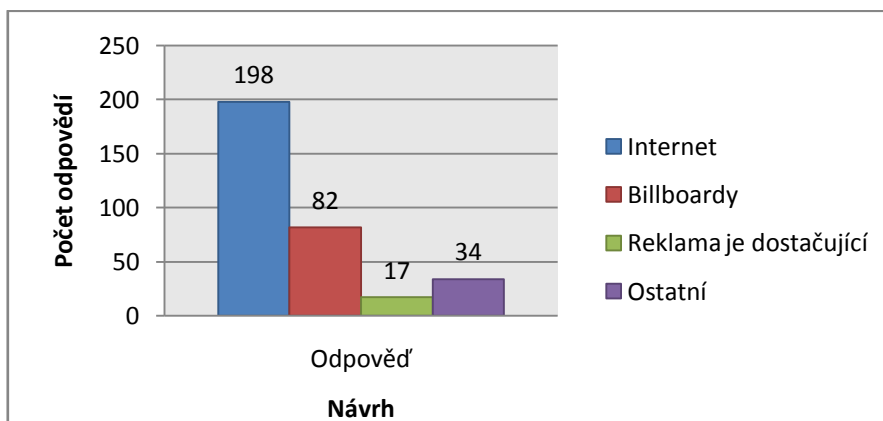
Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Myslím si, že památky UNESCO mají u nás stejně malou propagaci jako ostatní památky	168	52,01
Ano, podle mě je všude dostatek informací a propagace památek UNESCO	126	39,01
Jsem toho názoru, že památky UNESCO nejsou vůbec propagované a potřebovaly by v tomto ohledu mnohem větší péči	29	8,89

Zdroj: vlastní práce

Na základě této otázky jsem zjistila, že více než 60 % dotázaných, tedy celkem 197 respondentů si myslí, že památky UNESCO u nás nemají žádnou propagaci a měla by jim v této oblasti být věnována větší péče nebo že jsou propagované minimálně stejně jako ostatní památky na území České republiky. Naopak 126 dotázaných, tedy menší polovina, si myslí, že je všude dostatek informací a památky jsou propagované dostatečně.

Otázka č. 16: Jaké kroky by se měly podniknout, aby se o památkách UNESCO více vědělo?

Graf č. 4 návrhy na zvýšení povědomí o památce UNESCO

Zdroj: vlastní práce

Z otázky vyplývá, že drtivá většina respondentů si myslí, že by se památky UNESCO měly více propagovat na internetu, takto odpovědělo celkem 59,8 % dotázaných. 24,8 % odpovídajících by zavedlo reklamu pro změnu na billboardy u silnic. Dalšími návrhy byla reklama v televizi a v rádiu, dále reklama v tisku a kulturní akce, prostřednictvím nichž se návštěvníci seznámí s památkou, pro tyto možnosti bylo 10,3 % odpovídajících. Pouhých 5,1 % považuje v tuto chvíli propagaci památek UNESCO za dostačující.

Otázka č. 17: Rozhodli jste se někdy nenavštívit památku UNESCO jen kvůli tomu, že v okolí není další zajímavé místo nebo jsou nedostatečné ostatní služby (gastronomie, ubytování, špatná dostupnost jak autem, tak např. veřejnou dopravou)?

Tabulka č. 12 Rozhodli jste se nenavštívit památku UNESCO kvůli nedostatečným ostatním službám v okolí či z důvodu, že není v okolí další zajímavé místo?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Neřeším, zda jsou v okolí kvalitní služby či další památky. Jde mi pouze o návštěvu dané památky UNESCO	243	75,23
Ano, vadilo mi, že v okolí není další zajímavé kulturní zařízení a tudíž nemá smysl vážít delší cestu	52	16,1
Ano, podle mě bylo v okolí nedostatek ubytovacího a stravovacího zařízení	28	8,67

Zdroj: vlastní práce

Na základě této bylo zjišťováno, jak návštěvníky památek UNESCO ovlivňuje okolí daného regionu a jeho služby. Celkem 243 respondentů odpovědělo, že zásadně neřeší další památky v okolí nebo ubytovací, stravovací služby nebo dostupnost, jedou za konkrétním cílem. Zbývajících 80 respondentů uvádí, že je služby v okolí ovlivňují. Celkem 52 odpovědělo, že nemá smysl vážít delší cestu za památkou UNESCO, pokud není v okolí další zajímavé kulturní zařízení. Dalším 28 respondentům vadil nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení v okolí.

Otázka č. 18: Domníváte se, že se zapsání památky na seznam UNESCO odrazilo v ceně vstupného?

Tabulka č. 13 Domníváte se, že se zapsání památky na seznam UNESCO odrazilo ve vstupném?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Nemám přehled o cenách vstupného památek UNESCO a jiných kulturních zařízení	123	38,08
Ne, vstupné je adekvátní	107	33,13
Ano, ceny jsou zbytečně příliš vysoké	93	28,79

Zdroj: vlastní práce

Na základě otázky č. 18 odpovídali respondenti na to, jaký mají názor na ceny vstupů památek UNESCO. Zde byly odpovědi vyrovnané. Celkem 123 respondentů nemá přehled o cenách vstupů na jednotlivé památky, dalších 107 respondentů usuzuje, že cena vstupného je adekvátní a 93 dotázaných si naopak myslí, že ceny jsou příliš vysoké.

Otázka č. 19: Domníváte se, že zapsáním památky na seznam UNESCO, se zvýšila návštěvnost zahraničních turistů v ČR?

Tabulka č. 14 Zvýšila se návštěvnost zahraničních turistů do ČR zapsáním památek na seznam UNESCO?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Ano, myslím si, že díky památkám UNESCO je do ČR větší přísun zahraničních turistů	221	68,42
Nevím, nemám o něčem takovém přehled a nezajímá mě to	51	15,79
Ne, vyšší přísun zahraničních turistů k nám je i bez památek UNESCO	51	15,79

Zdroj: vlastní práce

Zde měli dotazovaní odpovídat na otázku, jak podle nich památky UNESCO ovlivňují přísun zahraničních turistů do České republiky. Z odpovědí je zřejmé, že respondenti vidí jako hlavní důvod zvýšení počtu zahraničních turistů to, že byly některé památky zapsány na seznam UNESCO, takto odpovědělo celých 221 dotázaných, tzn. naprostá většina z nich. Zbývající respondenti se rozdělili na dvě poloviny, z nichž jedna polovina nemá o něčem takovém přehled a druhá se domnívá, že zvýšený přísun zahraničních turistů zapříčiňují i jiné skutečnosti než památky UNESCO.

Otázka č. 20: Vaše pohlaví?

Poměr respondentů byl následující: 245 žen a 78 mužů. Na otázky tedy odpovídalo 78,9 % žen a 24,1 % mužů.

Otázka č. 21: Jaký je váš věk?

Respondentů do 30 let bylo celkem 224. Celkem 92 respondentů bylo ve věku mezi 31 až 51 lety. V rozmezí 51 let až 65 let byli čtyři respondenti a třem odpovídajícím bylo nad 65 let.

Otázka č. 22: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Dosažené vzdělání respondentů bylo rozloženo následujícím způsobem: Střední školu s maturitou mělo 162 odpovídajících, 108 odpovědělo, že má vysokou školu. Dalších 23 z celku mělo vyšší odbornou školu a střední odborné učiliště zakončené výučním listem a základní vzdělání mělo po 15 respondentech.

Otázka č. 23: Z jakého kraje pocházíte?

Tabulka č. 15 Z jakého kraje pocházíte?

Odpověď	Absolutní četnost (počet)	Relativní četnost (v %)
Jihomoravský kraj	118	36,53
Kraj Vysočina	70	21,67
Hlavní město Praha	33	10,22
Moravskoslezský kraj	20	6,19
Jihočeský kraj	14	4,33
Středočeský kraj	12	3,72
Olomoucký kraj	11	3,41
Zlínský kraj	11	3,41
Ústecký kraj	10	3,1
Královéhradecký kraj	9	2,79
Pardubický kraj	8	2,48
Liberecký kraj	5	1,55
Plzeňský kraj	1	0,31
Karlovarský kraj	1	0,31

Zdroj: vlastní práce

4.5 Doporučení danému regionu pro zvýšení kvality cestovního ruchu

Výsledky dotazníkového šetření poukázaly na to, že značka UNESCO je pro samotné památky jistým přínosem a dává jim punc kvality, nicméně z odpovědí vyplývá, že ani záštita organizace UNESCO nezajišťuje 100 % atraktivitu a návštěvnost. Důležitá je i samotná propagace památky a předávání informací veřejnosti o konaných akcích. Na následujících řádcích budou navržena možná řešení pro zvýšení návštěvnosti regionu Vysočina a tedy i památek UNESCO, které se zde nachází. Pro názornost budeme používat údaje regionu Vysočina v roce 2012.

- Protože zhruba jedna třetina vzorku respondentů odpovídala, že jim cena vstupu památky připadá příliš vysoká, ale ceny není možné nereálně snížit na minimum, navrhovala bych ceny vstupů ještě cca o 5,-Kč zvýšit a ke každé vstupence dát drobnou pozornost ZDARMA, což by mohlo změnit návštěvníkův pohled na cenu. V úvahu by připadala pohlednice, placka či například přívěsek konkrétní památky UNESCO (současné finanční zhodnocení návštěvnosti památek UNESCO na Vysočině nalezneme na straně 63).

Pohlednice = 5,- Kč

Placka = 7,50 Kč

134 977 (návštěvníků památek v r. 2012) : 2 = 67 488 * 5 = 337 440,- Kč

134 977 (návštěvníků památek v r. 2012) : 2 = 67 499 * 7,5 = 506 160,- Kč

Pokud bychom tedy uvažovali, že památky v kraji Vysočina nakoupí pro polovinu návštěvníků placky a pro polovinu pohlednice, utratí celkem **843 600,- Kč** za dárky zdarma při současném stavu cen vstupného. Nicméně pokud navýší vstupné o navrhovaných 5,- Kč, výdaje by činily pouhých **168 715,- Kč** a příjmy ze vstupného by zůstaly stejné.

- Někteří návštěvníci uvádí, že by jejich zájem o památku UNESCO nezvýšila pořádaná akce, nicméně najde se i poměrně velká část těch, kteří by akci spojenou s poznáním kulturní památky uvítali. Mezi navrhovanými akcemi byli:
  - ohňostroje
  - jarmarky
  - koncerty
  - výstavy
  - divadelní představení

Po bližším zkoumání a ověřování jsem zjistila, že většina z výše uvedených akcí pořádané jsou, nicméně opět zde hraje velkou roli propagace, které se budu věnovat v další části.

- Dalším doporučením by byla např. sleva na ubytování v jednom či dvou nejbližších kvalitních penzionech. Památka by na svých webových stránkách nabízela možnost ubytování v konkrétním penzionu, informace by také byly vyvěšeny na pokladně dané památky. Ubytování by bylo např. s 15 % slevou. Jako odměnu by penzion vyplácel památce určitou provizi za ubytované zákazníky.

40 % respondentů uvedlo, že využívá ubytovacích služeb v okolí památky. Průměrná cena ubytování na Vysočině/os se pohybuje kolem 450,-Kč. Pokud bychom tedy uvažovali, že by návštěvníci památky měli ubytování v konkrétním penzionu s 15 % slevou a penzion by vyplácel 10 % provizi dané památce, byla by situace následující:

53 991 (osob) * 450 = 24 295 950,- Kč

sleva na ubytování   **24 295 950 * 0,15 = 3 644 392,- Kč**

provize památce   **24 295 950 * 0,10 = 2 429 595,- Kč**

V tomto případě by tedy vydělával jak konkrétní penzion, který by měl vyšší počet ubytování, protože by byl zvýhodněn oproti jiným penzionům, tak by vydělávala také památka UNESCO, která by dostávala provize od konkrétního penzionu.

- Negativní výsledek z dotazníkového šetření vyšel u propagace památek UNESCO. Také jsem zjistila, že přestože památky UNESCO pořádají nespočet zajímavých

kulturních akcí, veřejnost není informována o jejich angažovanosti. Nejvíce pozornosti je tedy zapotřebí věnovat této oblasti. Region Vysočina má celkově poměrně vysokou návštěvnost, ovšem pořád nižší oproti ostatním krajům, např. jihomoravskému či jihočeskému. Nejmenší zájem je potom o památku ve Žďáře nad Sázavou. Možnými řešeními tedy jsou:

- Oslovení potencionálních návštěvníků e-mailem. V tomto případě bych viděla za žádoucí rozeslat nabídky na veškeré základní a střední školy v České republice. Jednalo by se o nabídku prohlídky památky UNESCO spojenou s výkladem a důležitými informacemi jak o konkrétní památce, tak o organizaci UNESCO a o daném regionu. Zvýšila by se tedy nejen návštěvnost památek, ale také znalosti dospívajících o této problematice
- Dalším, jistě velice přínosným návrhem, je rozšířit památky UNESCO přes sociální sítě. V dnešní době internetu, moderní technologie a sociálních sítí není možné zaostávat v této oblasti. Nejenže při hledání na sociální síti Facebook jsem nenašla žádné odpovídající stránky památek UNESCO, nenašla jsem ani pozvánky na pořádané akce. Proto bych tedy doporučovala, aby vznikla stránka památek UNESCO na sociální síti, kde by byly uvedeny veškeré důležité a zajímavé informace pro návštěvníka. Dále aby byly vytvářeny na této síti tzv. pozvánky a rozesílány náhodně uživatelům. V tomto případě je zaručená masovost, tedy to že se pozvánka rozšíří do všech koutů České republiky a zvýší se každopádně počet potencionálních návštěvníků.

Shora uvedená doporučení spojuje minimum nákladů. Kromě nákupu pohlednic a placek by povětšinou památka investovala pouze čas a práci navíc. Výše uvedené návrhy však mohou být velice účinné a přínosné.

Další návrhy a doporučení budou finančně náročnější, nicméně i tady je předpokladem příliv nových návštěvníků a zájemců o památku i samotný kraj.

Nejprve se však podívejme na finanční zhodnocení návštěvnosti památek a tedy na to, kolik ročně přinesou zájemci o památky UNESCO do kraje. Pro názornost si prezentujeme opět návštěvníky regionu Vysočina v roce 2012.

Tabulka č. 16 Finanční zhodnocení návštěvnosti památek v r. 2012

	Počet návštěvníků	Cena/osoba	Celkem v Kč/rok
Třebíč	38 806	180,-	6 985 080,-
Telč	68 904	170,-	11 713 680,-
Žďár n. Sázavou	27 267	120,-	3 272 040,-

Zdroj: vlastní práce

Jak vyplývá z tabulky, roční příjem kraje a památek UNESCO díky návštěvnosti památek není malý. Pokud bereme v úvahu navíc to, že 40 % respondentů odpovědělo, že využívá také ubytování, pak se nám k výše uvedeným částkám přičte také

53 991 (40 % návštěvníků památek v r. 2012) * 450 (průměrná cena ubytování na Vysočině/os) = 24 295 950 ,-Kč.

Nebereme v úvahu další aspekty, jako zakoupené suvenýry, případně potraviny a občerstvení.

Nejvíce respondentů odpovědělo na otázku:“ Jak by zvýšily propagaci památky UNESCO“ buď větším množstvím reklamy na internetu, nebo využitím billboardů u silnic. Obě varianty jsem tedy zohlednila:

- **reklama na internetu (Seznam.cz)**

Hlavní stránka Seznam.cz je nejnavštěvovanější stránkou na českém internetu. Její návštěvnost je cca 4,9 milionu uživatelů za měsíc. Nejsilněji jsou zastoupeni uživatelé ve věkové skupině 25 – 34 let.

Navrhovaná reklama by probíhala po dobu jednoho týdne zobrazením na hlavní stránce www.seznam.cz . Odhadovaný počet oslovených uživatelů je 1 800 000.

Náklad činí **496 000,- Kč.**

- **reklama na billboardu**

Billboardy byly zmiňované na druhém místě v návrzích na zvýšení povědomí o památkách UNESCO. Nyní si vyčíslíme, jaký by byl roční náklad na využití této služby:

Dle zjištěných informací stojí měsíční pronájem billboardu v oblasti města Třebíč průměrně 5000,- Kč. V okolí města Telč činí měsíční pronájem 6000,- Kč a v okolí Žďáru nad Sázavou dokonce 8000,- Kč měsíčně. Roční náklady by tedy vznikly tyto:

$$5000 + 6000 + 8000 = 19\ 000,-\text{Kč} * 12 = 228\ 000,-\text{Kč/rok.}$$

Celkové náklady na propagaci za rok by tedy činily **724 000,- Kč**. V případě že by spolupracoval kraj s konkrétními památkami UNESCO a za pomoci různých dotací a grantů, mohli by společně dosáhnout velice efektivní návštěvnosti a příjmu peněz do svých pokladen.

5 Závěr

Po zpracování teoretické části pomocí odborné literatury byl proveden kvantitativní průzkum formou dotazníkového šetření na téma: “Vliv památek UNESCO na cestovní ruch daného regionu.” Vybraným regionem byl kraj Vysočina. Dotazníkové šetření probíhalo v měsících červenec a srpen 2013 a zodpovědělo jej 323 osob. Dotazník byl sestaven pomocí webové stránky www.vyplnto.cz, tvořily jej otázky uzavřené i otevřené, a byl rozeslán e-mailem a pomocí sociální sítě Facebook. Získané informace byly ve výsledku zpracovány do grafů a tabulek a zanalyzovány.

V praktické části bakalářské práce bylo nejprve představeno všech 12 hmotných památek UNESCO a také čtyři nehmotné, které má Česká republika zapsané na UNESCO seznamu., tzn. že se čtenář mohl dočíst to, v kterém roce byla památka na seznam zapsána, jaká splnila kritéria zápisu a čím je zajímavá. Poté již byla část věnována tomu, jaké jsou klady a zápory zařazení turistických atraktivit na seznam UNESCO. Klady a zápory památek UNESCO byly rozlišeny ze dvou pohledů. Prvním pohledem byl pohled kompetentních osob, které mají přímo co dočinění s danou památkou, druhý pohled byl laický, tedy pohled veřejnosti. Obě skupiny dotázaných se jednoznačně shodly v tom, že zápis je převážně pozitivní. Jako nejvýznamnější klad uváděli zviditelnění dané oblasti a památky u nás i v zahraničí, je to určitá prestiž a atraktivita města, která zapříčiní zvýšení cestovního ruchu. Dalšími zmiňovanými klady byl příjem dotací a grantů a s tím související také lepší péče o památky. Nesporným kladem bylo také uváděné zlepšení podmínek pro aktivní občany, tedy podnikatele, zvýšení jejich tržeb a vznik nových pracovních míst. Také na záporech se obě skupiny shodly. Masovost turistů je nejen kladem, ale samozřejmě i zápor, protože znamená určité omezení místních obyvatel. Dalším shodně uváděným záporem bylo zvýšení administrativní zátěže pro památku UNESCO. Návštěvníci pak jako zápor uvedli také zvýšení cen vstupného.

Dílčím cílem bakalářské práce bylo porovnání památek dle vybraných kritérií, kde kritérii rozumíme především návštěvnost památek. Návštěvnost památek v kraji vysočina nepatří ve srovnání s celou Českou republikou k nejnižší, nicméně např. oproti krajům jihočeský či jihomoravský je stále co zlepšovat. Největší oblibu si získaly památky jednoznačně v Praze, dále v Lednicko-Valtickém areálu, v Kutné Hoře, v Českém Krumlově a v Telči.

Na základě zjištěných informací byla navrhována některá opatření pro zvýšení informovanosti návštěvníků památek UNESCO a pro zvýšení návštěvnosti památek v kraji Vysočina. Protože cena vstupů památek některým respondentům přišla příliš vysoká, bylo památkám doporučeno dávat ke každé vstupence drobnou pozornost ZDARMA. Paralelně by však došlo k mírnému nárůstu cen vstupů, což by ve finále finančně památku příliš nepoškodilo (celkem 168 715,- Kč/rok), a zároveň by mohlo dojít ke změně pohledů návštěvníků na ceny vstupů. Mezi další návrhy patřila např. spolupráce s blízkým penzionem, kdy památka by svým návštěvníkům doporučovala ubytování se slevou a na jako odměnu by navíc inkasovala od penzionu provize za ubytované zákazníky. Největší pozornost byla však věnována propagaci památek UNESCO a propagaci kulturních a společenských akcí zde pořádaných, protože tato oblast nejvíce ovlivňuje návštěvnost památek. Doporučením bylo oslovit e-mailovou cestou přímo potencionální návštěvníky, tedy základní a střední školy, s nabídkou, a dále více rozšířit památky a pořádané akce přes sociální sítě, kde je zaručena masovost. V neposlední řadě by byla významná také propagace přes reklamu na portále Seznam.cz a přes billboardy v celkové výši 724 000,- Kč/rok.

6 Seznam použité literatury

Odborná literatura

BERANOVÁ, Věra. *Cestovní ruch a kulturní dědictví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2011, 124 s. ISBN 978-80-254-9537-7

DROBNÁ, Daniela; MORÁVKOVÁ, Eva. *Cestovní ruch*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010, 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6

FORET, Miroslav; FORETOVÁ, Věra. *Marketing místního rozvoje a cestovního ruchu: distanční studijní opora*. 1. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická, 2008, 119 s. ISBN 978-80-903914-3-7

HESKOVÁ, Marie. *Základní problémy cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Ediční oddělení VŠE Praha., 1999. 142 s. ISBN 80-7079-047-4

HEŘMANOVÁ, Eva; CHROMÝ, Pavel. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3

INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-80-245-1569-4

KIRÁL'OVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha 4: EKOPRESS,s.r.o., 2003.173 s. ISBN 80-86119-56-4

KRULOVÁ, Jitka. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013. ISBN 978-80-87314-32-6

KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009, 199 s. Odborné a metodické publikace, sv. 37. ISBN 978-808-7104-521

NEJEDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011.204 s. ISBN 978-80-7357-673-8

NOVÁČIK, Kamil; SVOBODA, Petr; BLAHOVÁ, Stanislava. *Památky ve 21. století: jejich význam, využití, obnova a ochrana*. Brno: Občanské sdružení Pomněnka a Historicko-Astronomická Společnost v nakl. Mravenec, 2010, 181 s. ISBN 978-80-86994-99-4

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5

PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007, 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5

RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3.vyd. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286

TEPLÝ, Libor. *České dědictví: památky v České republice zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO = Czech heritage : UNESCO world cultural and natural heritage sites in the Czech Republic*. Vyd. 1. Brno: FOTEP, 2008, 281 s. ISBN 978-80-86871-13-4

VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin. *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006, 163 s. ISBN 80-210-4205-2

Elektronické časopisecké články

C.O.T. business. OSN schválila satelitní účet cestovního ruchu [online]. 2000, č. 6 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z: http://www.cot.cz/data/cesky/00_06/6_trend_1.htm

S Michaelou Severovou o památkách ze seznamu UNESCO. Respekt [online]. Dostupné z: <http://respekt.ihned.cz/rozhovory/c1-37771460-s-michaelou-severovou-o-pamatkach-ze-seznamu-unesco>

Zákony

Zákon č. 159/1991 Sb. Sdělení o sjednání Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

Ostatní zdroje

UNESCO. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/UNESCO#Historie>

NASKU, Petr. *Ochrana kulturních památek*. Brno, 2005. Dostupné z: <http://theses.cz/vyhledavani/?search=nasku+petr>.

Czechtourism: Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz>

UNESCO: Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/unesco/about-us/who-we-are/history>

České dědictví UNESCO. Dvanáct českých divů světa. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz>

Světové dědictví. In: Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%A9_d%C4%9Bdictv%C3%AD

Procedura zapisování památek na Seznam světového dědictví UNESCO. In: Ministerstvo kultury [online]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/zpravodajstvi/dotazy/procedura-zapisovani-pamatek-na-seznam-svetoveho-dedictvi-unesco-138338/tmplid-228>

Unesco club. Památky Unesco. Dostupné z: http://www.unescoclub.cz/index.php?menu=6leva&stranka=pamatky_unesco.php&spitem=315

ČERŇANSKÝ, Martin. *Hmotné a nehmotné dědictví UNESCO: Přírodní, kulturní a smíšené památky, mistrovská díla.* [online]. Dostupné z: <http://www.lidova-architektura.cz/ochrana-pamatky/unesco/unesco-svetove-dedictvi.htm>

Kraj Vysočina: Vítejte na Vysočině. *Kraj Vysočina* [online]. 2008 [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/vitejte-na-vysocine/d-4000086/p1=1205>

7 Seznam grafů, obrázků, tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1: Návštěvnost památek na Vysočině v jednotlivých letech.....	41
Graf č. 2: Návštěvnost památek v jednotlivých letech – porovnání celá ČR	42
Graf č. 3: Porovnání návštěvnosti památek UNESCO dle respondentů	46
Graf č. 4: Návrhy na zvýšení povědomí o památce UNESCO	55

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Logo organizace UNESCO	25
Obrázek č. 2: Památky UNESCO v České republice	32

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Návštěvnost památek v jednotlivých letech – porovnání.....	43
Tab. č. 2: Co znamená zkratka UNESCO?.....	45
Tab. č. 3: Kolik památek má ČR zapsaných na seznamu UNESCO?.....	46
Tab. č. 4: Plánujete navštívit některou památku UNESCO v budoucnu?	47
Tab. č. 5: Líbila se vám některá památka UNESCO natolik, že byste ji znovu navštívili?.....	48
Tab. č. 6: Volíte návštěvu dané památky z důvodu, že je zapsaná na seznamu UNESCO?.....	49
Tab. č. 7: Která památka na seznamu UNESCO vás nejvíce zaujala?.....	50
Tab. č. 8: Využíváte ubytovacích služeb při příležitosti návštěvy památky UNESCO?.....	51
Tab. č. 9: Využíváte stravovacích služeb při příležitosti návštěvy památky UNESCO?.....	52
Tab. č. 10: Je podle vás lépe pečováno o památky UNESCO než o jiné památky?	54
Tab. č. 11: Jsou památky UNESCO dobře propagované?.....	55
Tab. č. 12: Rozhodli jste se nenavštívit památku UNESCO kvůli nedostatečným ostatním službám v okolí či z důvodu, že není v okolí další zajímavé místo?	56
Tab. č. 13: Domníváte se, že se zapsání památky na seznam UNESCO odrazilo ve vstupném?.....	57
Tab. č. 14: Zvýšila se návštěvnost zahraničních turistů do ČR zapsáním památek na seznam UNESCO?.....	57
Tab. č. 15: Z jakého kraje pocházíte?.....	59
Tab. č. 16: Finanční zhodnocení návštěvnosti památek v r. 2012	63

8 Přílohy

PŘÍLOHA č. 1 Dotazník (vlastní práce)

1. Zkratka UNESCO znamená:

- Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
- Světová organizace cestovního ruchu a památek
- Světová organizace pro výchovu, vědu a kulturu

2. Kolik kulturních památek má ČR zapsaných na seznamu UNESCO?

- 10
- 12
- 14

3. Navštívili jste některou památku zapsanou na seznamu UNESCO?

- Ano. Kterou, které?Napište
- Ne, ale mám v plánu
- Ne, památky mě nezajímají

4. Plánujete navštívit některou památku UNESCO v budoucnu?

Pokud ano, vyberte (i více možností)

- Brno - Vila Tugendhat
- Český Krumlov, Historické centrum
- Holašovice - vesnická rezervace
- Kroměříž - zahrady a zámek
- Kutná Hora - Historické centrum, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-Valtický areál
- Litomyšl - zámek a zámecké zahrady
- Žďár n. Sázavou - Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře
- Olomouc - Sloup Nejsvětější Trojice

- Praha, Historické centrum
- Telč, Historické centrum
- Třebíč - Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa
- Ne, neplánuji

5. Líbila se vám některá památka UNESCO natolik, že byste ji navštívili znovu?

Pokud ano, která?

- Brno - Vila Tugendhat
- Český Krumlov, Historické centrum
- Holašovice - vesnická rezervace
- Kroměříž - zahrady a zámek
- Kutná Hora - Historické centrum, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-Valtický areál
- Litomyšl - zámek a zámecké zahrady
- Třebíč - Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa Ne, znovu bych už žádnou nenavštívil
- Žďár n. Sázavou - Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře
- Olomouc - Sloup Nejsvětější Trojice
- Praha, Historické centrum
- Telč, Historické centrum
- Ne, znovu bych už žádnou nenavštívil
- Nikdy jsem žádnou památku UNESCO nenavštívil.

6. Volíte návštěvu dané památky z důvodu, že je zapsaná na seznamu UNESCO?

- Ano, zajímá mě, zda si památka zaslouží být zapsána na seznamu UNESCO.
- Ne, nerozlišuji, zda je památka zapsaná na seznamu UNESCO nebo zda se jedná o jinou zajímavou památku.
- Nenevštěvuji památky vůbec, nezajímá mě to

7. V případě že jste navštívili památku UNESCO, navštívili jste díky tomu i jinou zajímavost v okolí?

- Ano. Kterou?
- Navštívil jsem památku UNESCO, ale nebyl to výlet spojený s návštěvou další zajímavosti v okolí.
- Nikdy jsem památku UNESCO nenavštívil

8. Která památka na seznamu UNESCO vám přijde nejzajímavější (vás nejvíce zaujala)?

- Brno - Vila Tugendhat
- Český Krumlov - Historické centrum
- Holašovice - Vesnická rezervace
- Kroměříž - Zahrady a zámek
- Kutná Hora - Historické centrum, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-valtický areál
- Praha - Historické centrum
- Telč - Historické centrum
- Třebíč - Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa

9. V případě že jste navštívili památku UNESCO, využili jste také ubytovacích služeb v okolí?

- Ano, využil jsem služeb blízkého hotelu či penzionu.
- Ne, jezdím zásadně na jednodenní výlety za památkami UNESCO.
- Ne, odmítám vážít delší cestu kvůli památkám UNESCO.

10. V případě že jste navštívili památku UNESCO, využili jste také stravovacích zařízení?

- Ano, využil jsem nabídky blízké hospůdky či restaurace.
- Ano, využil jsem nabídky rychlého občerstvení ze stránku či fastfoodu.
- Ne, jídlo si vozím převážně připravené z domu.

11. Domníváte se, že zapsání památky na seznam UNESCO může mít i nějaké zápory?

- nepovinná otázka, respondent mohl napsat odpověď vlastními slovy.

12. Má podle vás nějaké klady památka zapsaná na seznamu UNESCO?

- Nepovinná otázka, respondent mohl napsat odpověď vlastními slovy.

13. Přitahovala by památka UNESCO vaši pozornost více v případě, že by se zde konaly různé společenské a kulturní akce? (herecká představení, koncerty, apod.)?

(Pokud ano, uveďte konkrétní příklad)

- ano
- Ne, tato skutečnost by mě neovlivnila

14. Je podle vás lépe pečováno o památky UNESCO na našem území než o jiné památky?

- Ano, dle mého názoru jsou památky UNESCO zachovány a je o ně lépe pečováno než o ostatní památky.
- Ne, připadají mi některé možná až zanedbané, rozhodně by stát měl věnovat část financí na jejich rekonstrukci.
- Nemám celkově přehled o tom, jak je pečováno o památky.

15. Domníváte se, že jsou památky UNESCO dobře propagované (že je má širší veřejnost dostatečně v povědomí)?

- Ano, podle mě je všude dostatek informací a propagace památek UNESCO.
- Jsem toho názoru, že památky UNESCO nejsou vůbec propagované a potřebovaly by v tomto ohledu mnohem větší péči.
- Myslím si, že památky UNESCO mají u nás stejně malou propagaci jako ostatní památky.

16. Jaké kroky by se měly podniknout, aby se o památkách UNESCO více vědělo?

- Více informací a reklamy na internetu
- Více reklamních poutačů a upozornění u silnic.
- Vlastní odpověď

17. Rozhodli jste se někdy nenavštívit památku UNESCO jen kvůli tomu, že v okolí není další zajímavé místo nebo jsou nedostatečné ostatní služby (gastronomie, ubytování, špatná dostupnost jak autem, tak např. veřejnou dopravou)?

- Ano, podle mě bylo v okolí nedostatek ubytovacího a stravovacího zařízení.
- Ano, vadilo mi, že v okolí není další zajímavé kulturní zařízení a tudíž nemá smysl vážit delší cestu.
- Neřeším, zda jsou v okolí kvalitní služby či další památky. Jde mi pouze o návštěvu dané památky UNESCO.
- Vlastní odpověď

18. Domníváte se, že se zapsání památky na seznam UNESCO odrazilo v ceně vstupného?

- Ano, ceny jsou zbytečně příliš vysoké
- Ne, vstupné je adekvátní
- Nemám přehled o cenách vstupného památek UNESCO a jiných kulturních zařízení.

19. Domníváte se, že zapsáním památky na seznam UNESCO, se zvýšila návštěvnost zahraničních turistů v ČR?

- Ano, myslím si, že díky památkám UNESCO je do ČR větší přísun zahraničních turistů.
- Ne, vyšší přísun zahraničních turistů k nám je i bez památek UNESCO.
- Nevím, nemám o něčem takovém přehled a nezajímá mě to.

20. Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

21. Jaký je váš věk?

- do 30 let
- 31 let až 50 let
- 51 let až 65 let
- nad 65 let

22. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní vzdělání
- Střední odborné učiliště zakončené výučním listem
- Střední škola s maturitou
- Vyšší odborná škola
- Vysoká škola

23. Z jakého kraje pocházíte?

- Hlavní město Praha
- Jihočeský kraj
- Jihomoravský kraj
- Kraj Vysočina
- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Středočeský kraj
- Ústecký kraj
- Zlínský kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Liberecký kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj

PŘÍLOHA č. 2 Reklama na Seznam.cz

Internet [Firmy](#) [Mapy](#) [Slovník](#) [Zboží](#) [Obrázky](#) [Videa](#)

Vyhledat

Pondělí, 23. prosince, svátek má Vlasta

Auto / Moto Bazar Deníky Dovolená Fantasy liga Filmové středy	Finance Hry Lidé Mapy Reality Seznamka	SMS brána Spolužáci Volná místa Zboží a dárky Vše »
--	---	---

[Stahujte nové mobilní aplikace od Seznamu »](#)

Novinky.cz

Vláda je hotová, Zeman se dostal do kouta
Dva měsíce po volbách je jasno. Koalice včera definitivně dohodla rozdělení resortů v sedmnáctičlenné vládě. Na tahu je...

[V nížních až osm stupňů, na horách vichřice. Po celé svátky](#)
[Šéf sanatoria okradl staženku s Alzheimerem o dům](#)
[Mladík v Plzni vrazil s citroěnem do autobusu, byl z něj cítit alkohol](#)
[BYDLENÍ: Barovná rekonstrukce vykouzila z nudného bytu moderní](#)
[Při demolicí elektrárny se porouchali k zemi dva betonové velikány](#)

[Více zpráv »](#)

Super.cz

Stará láska nerezaví: Ivan Vyskočil se vrátil k o 41 let mladší milence. Randí s touhle luxusní dvacítkou
Ivan Vyskočil opět randí se svojí expřilekyní Romanou. Pár spolu chodil skoro tři roky a rozešli se před rokem. Vyskočil...

[Víme první: Nejkrásnější lékárnice Doleželová je zamilovaná. Nový rok stráví v náruči miliardáře Janečka](#)
[Lyžaná je pořád tatínkova holčička. Krásná Tereza Kemdlová se nechává o Vánocích hýčkat od rodičů](#)

[Více ze společnosti »](#)

Sport.cz

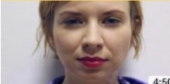

Arsenalu hrozí pád na čtvrté místo. Proti Chelsea musíme pochybovače umčít, věří Wenger
Sezónu rozjetí výtečně, užívali si vedení v anglické Premier League, jenže...

[Kanadští lyžaři řádili v Jižním Tyrolsku po vanilkových rohlíčcích z Česka](#)
[Sedmíčku od Bayernu jsem skousnul těžko, říká nespokojený Theodor Gebre Selassie](#)

[Více sportu »](#)

Videa: Stream.cz

 <p>Pořádně si mátkla, jak vypadá její obličej potom? Fasáda</p> <p>Další videa »</p>	 <p>Nikdo nikdy už nezopakuje to, co on. A navíc to byl skandál Sportovní okamžiky</p>	 <p>To se teda nepovedlo. Škodolibě se pobavte New You</p>
--	---	---

Prozeny.cz

Byt zařídit jako nebe, peklo a ráj? Libí? Navštivte ho s námi!
Půdní byty byly vždy atraktivní, a zůstávají jimi i nadále. Půdní interiér...

[10 tipů, jak vylepšit bramborový salát. Uvidíte, že letos nebude mít chybu!](#)

[Více článků »](#)

Email.cz [Založit nový email](#)

Jméno @seznam.cz

Heslo

přihlásit se trvale na tomto počítači

Reklama

Tip

Rozsviňte novoroční nebe o 48 % levněji. Stačí jednou kliknout
nyní za 1 688 Kč místo obvyklých 3 250 Kč

[Další nabídky »](#)

Firmy.cz

Autobazary	Erotika	Letenky	Práce
Auto-moto	E-shopy	Mobily	Reality
Cestování	Finance	Nábytek	Řemeslníci
Deníky	Fitness	Nářadí	Restaurace
Dětské zboží	Hračky a hry	Okna a dveře	Stavebnictví
Doprava	Jazyk školy	Pneumatiky	Střhování
Dům a zahr.	Kuchyně	Počítače	Školy
Elektro	Lázně	Pošte	Ubytování

[Přidat firmu zdarma »](#)

Hudební televize - Mixer.cz

Největší vánoční klasika - Wham!

1 2 3 4 5 6 7 8

Horoskopy

Lev: Na prahu Vánoc se stále snažíte věnovat posledním pracovním restům. Je to ale zbytečná námaha, protože už vám...

[Celý horoskop »](#)

TV program

Právě běží - 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00 | [TV tip](#)

09:55	11:25	Kotva u přístavu - ČT 1
10:00	10:55	Tajemství rodu Květy Fialové - ČT 2
09:25	10:35	Šípková Růženka - Nova
10:25	12:30	Grinch - Prima

[Celý TV program »](#)

☰ [Nastavení](#)   [Nastavit Seznam jako domovskou stránku](#)   [Internetový prohlížeč](#)

Copyright © 1996-2013, Seznam.cz, a.s.
[O Seznamu](#) - [Volná místa](#) - [Vývojáři](#) - [Nápověda](#) - [Reklama](#)